

Mette Melkko

Uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotto henkilöstövuokraus- yrityksessä

Suomen Kotilääkäripalvelu Oy

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

Helmikuu 2023

Tiivistelmä

Tekijä:	Mette Melkko
Otsikko:	Uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotto henkilöstövuokrausyrityksessä
Sivumäärä:	45 sivua + 2 liitettä
Aika:	Helmikuu 2023
Tutkinto:	Tradenomi
Tutkinto-ohjelma:	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto:	Laskenta ja rahoitus
Ohjaaja:	Lehtori Leena Aalto

Tämä opinnäytetyö käsitteli uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoa ja siihen liittyviä toimenpiteitä henkilöstövuokrausyrityksen näkökulmasta. Työ oli kehittämishanke ja se toteutettiin toimeksiantona Suomen Kotilääkäripalvelu Oy:lle. Työn tavoitteena oli kuvata tarkasti, mitä uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoprosessi vaati ja miten prosessin toteuttamisessa onnistuttiin. Lisäksi tarkoituksena oli pohtia, mitä olisi voinut tehdä toisin ja miten nykyisiä toimintatapoja voisi vielä kehittää entistä tehokkaammiksi.

Opinnäytetyö toteutettiin syventymällä toimeksiantajayritykseen sekä sen toimialaan eli henkilöstövuokraukseen. Lisäksi syvennyttiin taloushallintoon sekä siihen, miten uusi ohjelmisto tulisi ottaa käyttöön oikeaoppisesti. Kirja- ja verkkolähteiden lisäksi työtä varten haastateltiin Suomen Kotilääkäripalvelun toimitusjohtajaa sekä talouspäälikkää.

Uuden ohjelmiston käyttöönotto oli hyvin ajankohtaista yritykselle. Uudeksi ohjelmistoksi valittiin Procountor ja käyttöönotossa edettiin oikeaoppista prosessikuvausta mukaillen. Käyttöönottoprosessi oli monivaiheinen eikä haasteilta vältytty. Uuden ohjelmiston käyttöönotto ei ollut myöskään riskitöntä, mutta uusi ohjelmisto saatiin otettua käyttöön suunnitellun aikataulun mukaisesti. Rahallista kustannushyötyä ei saatu, mutta vanhoja prosesseja saatiin uudistettua ja turhia työvaiheita onnistuttiin karsimaan pois. Taloushallinto kehittyi entistä tehokkaammaksi ja automaattisemmaksi uuden ohjelmiston myötä. Johtopäätöksenä voitiin todeta, että Suomen Kotilääkäripalvelu onnistui uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotossa.

Avainsanat:	ohjelmiston käyttöönotto, henkilöstövuokraus, taloushallinto, sähköinen taloushallinto, Procountor
-------------	--

Abstract

Author:	Mette Melkko
Title:	Implementation of new financial management software in a staffing company
Number of Pages:	45 pages + 2 appendices
Date:	February 2023
Degree:	Bachelor of Business Administration, BBA
Degree Programme:	Economics and Business Administration
Specialisation option:	Accounting and finance
Instructor:	Leena Aalto, Senior Lecturer

This thesis dealt with the implementation of new financial management software and measures related to it from the perspective of the staffing company. The thesis was a development project, and it was commissioned by Suomen Kotilääkäripalvelu Oy. The aim of the thesis was to describe exactly what the implementation process of the new financial management software required and how the process was successfully implemented. The aim was also to consider what could have been done differently and how to further improve the effectiveness of existing practices.

The thesis was carried out by examining the client company and its field of activity, which is staffing. The thesis also covers the topics of financial management and the correct implementation of new software. In addition to book and online sources, the CEO and the Financial Manager of Suomen kotilääkäripalvelu Oy were interviewed for the thesis.

The implementation of a new software was very timely for the company. Procountor was selected as the new program and the implementation progressed with correct process description. The implementation process was multiphased, and challenges were encountered during the process. The introduction of the new program was not risk-free either, but the new software was introduced according to the planned schedule. Financial cost benefits were not achieved, but old processes were reformed, and unnecessary work steps were eliminated. Financial management became more efficient and automated with the new software. In conclusion, Suomen Kotilääkäripalvelu Oy succeeded in implementing the new financial management software.

Keywords:	software implementation, staffing company, financial management, electronic financial management, Procountor
-----------	--

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Taloushallinnon tehostaminen henkilöstövuokrausyrityksessä	2
2.1	Suomen Kotilääkäripalvelu Oy	2
2.2	Vuokratyön ero perinteiseen työsuhteeseen verrattuna	3
2.3	Taloushallinto osana henkilöstövuokrausyrityksen toimintaa	5
2.4	Sähköistymisen hyödyt henkilöstövuokrausyrityksessä	8
2.5	Uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi	10
2.5.1	Suunnitteluvaihe	10
2.5.2	Toteutusvaihe	12
3	Kohti uutta ohjelmistoa	15
3.1	Ohjelmiston vaihtamiseen johtaneet syyt	15
3.2	Ohjelmistojen vertailu	20
3.3	Ohjelmiston käyttöönotto	21
3.4	Käyttöönottoprosessin riskit ja haasteet	25
3.4.1	Riskit	25
3.4.2	Haasteet	27
4	Nykyisten toimintatapojen kehittäminen	30
4.1	Kehityskohteet	30
4.2	Kehityskohteiden toteuttaminen käytännössä	33
5	Prosessin yhteenveto	35
6	Päätäntö	40
	Lähteet	43
	Liitteet	
	Liite 1. Haastattelu 1	
	Liite 2. Haastattelu 2	

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä käsitellään uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoa sekä siihen liittyviä toimenpiteitä henkilöstövuokrausyrityksessä. Työn toimeksiantajayritys on Suomen Kotilääkäripalvelu Oy, jonka suurin toimiala on lääkäreiden ja hoitajien vuokraus. Työ on kehittämishanke, jossa käydään läpi uuden ohjelmiston käyttöönottoa ja siihen johtaneita syitä sekä kehitetään uuden ohjelmiston käyttöä toimeksiantajayrityksen tarpeiden kannalta entistä toimivammaksi. Työ on toteutettu toimeksiantona, sillä toimeksiantajayritys tarvitsee kartoituksen siitä, miten uusi ohjelmisto otettiin käyttöön ja kuinka käyttöönotossa onnistuttiin.

Nykytekniikka on mahdollistanut taloushallinnon siirtymisen entistä sähköisempään muotoon, mikä on lisännyt automaation kehitystä alalla. Myös Suomen Kotilääkäripalvelu Oy päätti alkuvuodesta 2022, että on aika automatisoida taloushallintoa ja ottaa käyttöön uusi ohjelmisto. Uuteen ohjelmistoon siirryttiin toukokuussa 2022 melko nopeasti, joten kaikkeen ei ehditty valmistautua niin hyvin kuin olisi ehkä pitänyt. Nyt, kun siirtymästä on aikaa ja myös sen taloudellisia vaikutuksia voidaan nähdä konkreettisesti, on hyvä pysähtyä ja katsoa taaksepäin.

Työn viitekehyksessä tutustutaan toimeksiantajayritykseen ja sen toimialaan eli henkilöstövuokraukseen. Lisäksi käydään läpi sähköistä taloushallintoa ja sen tuomia hyötyjä sekä uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessia kirjallisuuden perusteella. Viitekehyksessä perehdytään myös erilaisiin taloushallinnon käsitteisiin, jotta voidaan ymmärtää paremmin yrityksen taloushallintoa ja ohjelmiston vaihtamiseen liittyviä syitä.

Toimenpideosuudessa tutustutaan lähemmin syihin, jotka johtivat uuden ohjelmiston käyttöönottoon. Lisäksi käsitellään ohjelmiston käyttöönottoa sekä siihen liittyviä riskejä ja prosessin aikana ilmenneitä haasteita. Lopuksi pohditaan kehitysideoita ja punnitaan käyttöönottoprosessin onnistumista ja uuden ohjelmiston

käytettävyyttä toimeksiantajayrityksessä. Työssä on erilaisten kirja- ja verkko-lähteiden lisäksi käytetty aineistona kahta haastattelua, jotka tehtiin syksyllä 2022. Haastatteluissa haastateltiin toimeksiantajayrityksen toimitusjohtajaa sekä talouspäälikkää. Haastattelukysymykset löytyvät liitteistä.

Työn tavoitteena on syventyä taloushallinnon maailmaan ja pohtia sähköistymisen ja toimivien ohjelmistojen etuja taloushallinnossa. Lisäksi tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalle tarkka kuvaus siitä, mitä uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi vaati ja miten prosessin toteuttamisessa onnistuttiin. Tavoitteena on myös tuoda esille asioita, joita olisi voinut tehdä paremmin ja löytää kehityskoh-teita nykyisistä toimintatavoista.

2 Taloushallinnon tehostaminen henkilöstövuokrausyrityk-sessä

2.1 Suomen Kotilääkäripalvelu Oy

Suomen Kotilääkäripalvelu Oy on suomalainen perheyritys, joka on perustettu vuonna 2004. Sen alkuperäinen liikeidea oli kotilääkäripalveluiden tuottaminen kotona asuville ikäihmisille. Nykyään toiminta on kuitenkin laajentunut terveydenhuollon henkilöstövuokraukseen, hammaslääkäreiden konsultaatio- ja koulutuspalveluihin sekä mielenterveyspalveluihin. Lisäksi uusimpana projektina yritys on vienyt terveydenhuollon koulutusta kehittyviin maihin. Alkuperäistä kotilääkäripalvelua yritys tuottaa myös yhä, mutta paljon pienemmässä mittakaa-vassa kuin aikaisemmin. Yrityksen henkilöstöön kuuluu 15 toimistolla työskentelevää työntekijää ja sen lisäksi yritys työllistää vuodessa noin 150 vuokratyöntekijää. Vuokratyöntekijät ovat pääasiassa lääkäreitä, hammaslääkäreitä, sairaanhoitajia ja lähihoitajia. Yrityksen toimistotilat ovat Helsingissä. (Suomen Kotilääkäripalvelu Oy; Korpela 2022.)

Koska yrityksen liikevaihto vuonna 2021 oli noin yhdeksän miljoonaa euroa, se lasketaan pk-yritykseksi. Pk-yritys tarkoittaa pientä tai keskisuurta yritystä, jonka alaisuudessa työskentelee alle 250 henkilöä ja jonka liikevaihto on enintään 50

miljoonaa euroa (Tilastokeskus a). Monet pk-yritykset ulkoistavat kirjanpitonsa, sillä se antaa organisaatiolle mahdollisuuden keskittyä omaan ydintoimintaansa paremmin. Ulkoistamisella voidaan myös tuoda tehokkuutta ja kustannussäästöjä taloushallintoon. (Koivumäki & Lindfors 2012, 26.) Monien muiden pk-yritysten tavoin myös Suomen Kotilääkäripalvelun pääkirjanpito on ulkoistettu erilliselle tilitoimistolle, mutta osto- ja myyntireskontraa sekä palkanlaskentaa tehdään yrityksen sisällä (Tanninen 2022).

Yrityksen taloushallinnossa työskentelee kaksi henkilöä: talouspäällikkö sekä taloushallinnon assistentti. Taloushallinto laskuttaa asiakkaita ja kirjaa osto- ja myyntilaskut taloushallinnonjärjestelmään, josta kirjanpitäjän on helppo kohdistaa tulot ja menot oikeille tileille. Lisäksi taloushallinto laskee ja maksaa yrityksen kaikki palkat. Taloushallinto toimii tiiviissä yhteistyössä toimitusjohtajan kanssa, joka huolehtii yrityksen sisäisestä laskennasta. (Tanninen 2022.)

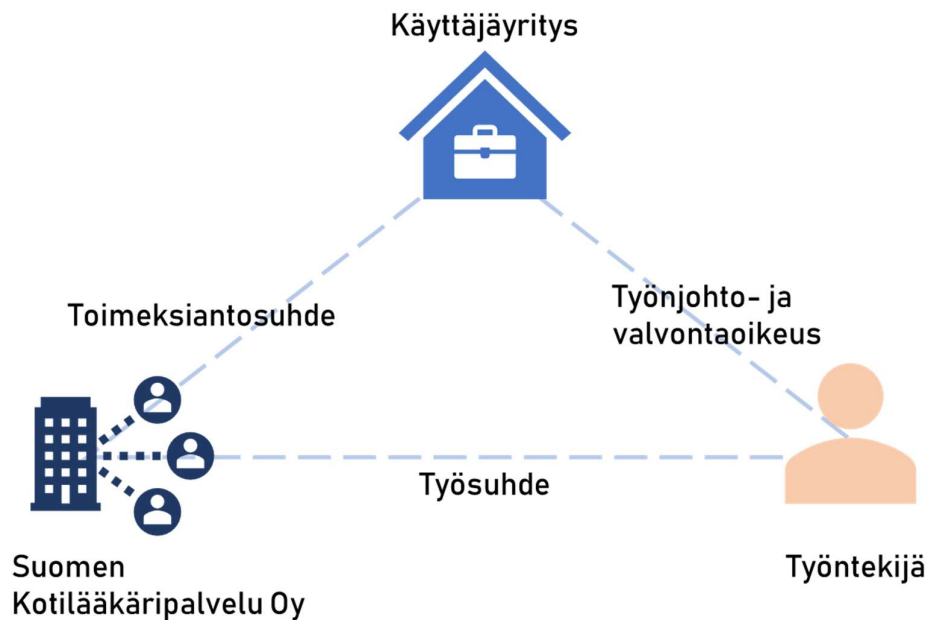
Suomen Kotilääkäripalvelun suurin toimiala nykyään on henkilöstövuokraus, josta myös suurin osa liikevaihtoa syntyy. Henkilöstövuokraus tarkoittaa tilapäisen työvoiman hankintaa asiakkaalle korvaamaan tai täydentämään asiakkaan työvoimaa (Tilastokeskus b). Toisin sanoen kyseessä on järjestely, jossa työnantaja siirtää vastiketta vastaan oman työntekijänsä työskentelemään toisen työnantajan johdon ja valvonnan alaisuuteen (Hietala & Kaivanto & Schön 2022,13).

2.2 Vuokratyön ero perinteiseen työsuhteeseen verrattuna

Vuokratyövoiman käyttö on yleistynyt 2000-luvun aikana. Tällä hetkellä noin kaksi prosenttia kaikista palkansaajista työskentelee vuokratyövoimana. Vuokratyövoiman käyttö on yleisintä yksityisellä sektorilla. Julkisella puolella vuokratyövoimaa käytetään merkittävästi vain sosiaali- ja terveystoimissa. Vuonna 2019 henkilöstövuokrausalalla toimi noin 1 200 yritystä. (Hietala ym. 2022, 20–21.)

Vuokratyö eroaa perinteisestä työsuhteesta siten, että vuokratyössä on kahden sijasta aina vähintään kolme osapuolta. Osapuolet ovat vuokrausyritys,

vuokratyöntekijä ja käyttäjäyritys. Koska osapuolia on kolme, myös oikeussuhdetta on saman verran. Vuokrausyrityksen ja työntekijän välillä on sopimukseen perustuva työsuhde, kun taas vuokrausyrityksen ja käyttäjäyrityksen välillä vallitsee asiakkuussuhde. Käyttäjäyrityksen ja työntekijän välillä puolestaan vallitsee oikeussuhde, joka ei ole sopimussuhde. (Hietala ym. 2022, 13.)

Kuvio 1. Suomen kotilääkäripalvelun, käyttäjäyrityksen sekä työntekijän suhde (mukaillen Tuliara & Rönni-Sallinen & Lahti & Hämäläinen 2008, 4).

Kuviossa 1 on kuvattu henkilöstövuokrausyrityksen, käyttäjäyrityksen sekä työntekijän suhde. Työntekijät ovat työsuhteessa työvoimaa vuokralle antavaan yritykseen, vaikka vuokratyöntekijöiden työnjohdosta ja valvonnasta huolehtii työvoiman vastaanottava yksikkö (Tilastokeskus b). Vuokratyö on luonteeltaan usein lyhytkestoista, mutta joskus se voi kattaa myös pidempiä sijaisuuksia. Työn lyhytkestoisuuden vuoksi työntekijöiden vaihtuvuus on runsasta ja tiedonkulkua voi olla haasteellista. Tiedonkulkua hankaloittaa etenkin se, että vuokratyössä osapuolia on yleensä vähintään kolme. (Tuliara ym. 2008, 4.)

Yksi suurimmista vuokratyöhön liittyvistä haasteista on epävarmuus. Käyttäjäyrityksen osalta epävarmuudet liittyvät esimerkiksi vuokratyöntekijöiden

osaamiseen ja sitoutumiseen. Lisäksi käyttäjäyrityksessä voidaan pitää riskinä sitä, että oma vakituinen henkilöstö korvataan vuokratyövoimalla. Työntekijän kohdalla merkittävimmät haasteet ovat työsuhteen kestoon ja töiden määrään liittyvät epävarmuustekijät. Työntekijä voi myös tuntea ulkopuolisuutta työyhteisössä työn lyhyen keston vuoksi. (Hietala ym. 2022, 24–25.)

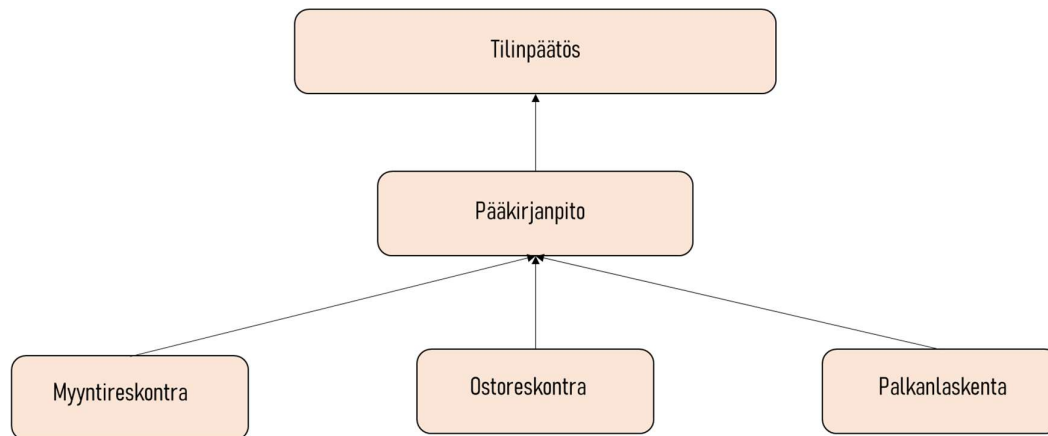
Vuokratyöllä on myös paljon hyötyjä. Sen avulla voidaan esimerkiksi saada työelämään sellaisia henkilöitä, jotka eivät muuten olisi saaneet tai halunneet vakituista työtä. Vuokratyö tarjoaa myös työuraa aloitteleville mahdollisuuden hankkia työkokemusta ja se voi avata pääsyn sellaisiin yrityksiin ja työpaikkoihin, joihin ei muuten olisi ollut mahdollista päästä. Lisäksi vuokratyö voi tarjota enemmän vapautta työpaikan ja työaikojen valintaan. Monet tekevät vuokratyötä lisäansion vuoksi. Käyttäjäyrityksen näkökulmasta vuokratyö tarjoaa mahdollisuuden saada lisätyövoimaa joustavasti, vaivattomasti ja nopeasti. (Hietala ym. 2022, 24–25.)

Suomen Kotilääkäripalvelu siis välittää pääasiassa lääkäreitä sekä lisäksi myös hoitajia esimerkiksi kunnan tai yksityisiä terveyspalveluita tuottavien yritysten palvelukseen. Vuokratyöntekijöiden työsuhte on määräaikainen ja palkka yleensä tuntiperusteinen. Työntekijä ilmoittaa tekemänsä tunnit kuun lopuksi taloushallintoon, jossa lasketaan palkat. Sen jälkeen työtunnit laskutetaan vuokraavalta taholta. (Korpela 2022.)

2.3 Taloushallinto osana henkilöstövuokrausyrityksen toimintaa

Taloushallinto on tärkeä osa jokaista yritystä. Sen tehtävänä on huolehtia yrityksen taloudesta ja tuottaa talouteen liittyviä tietoja yrityksen päätöksentekoa varten. (Suomi.fi.) Taloushallinto koostuu tietojärjestelmistä, erilaisista prosesseista, ihmisistä ja datasta. Taloushallinnon tehtävänä on muuntaa organisaation toiminta taloudelliseen muotoon ja raportoida toiminnan tuloksesta. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 93–94.) Jokaisen yrityksen taloushallinnon osa-alueet vaihtelevat riippuen yrityksen koosta ja toiminnasta. Yhteistä kaikille on

kuitenkin se, että taloushallinto koostuu usein erilaisista osakirjanpidoista, joista tieto siirtyy pääkirjanpitoon. (Koivumäki & Lindfors 2012, 12.)

Kuvio 2. Osakirjanpitojen suhde pääkirjanpitoon ja tilinpäätökseen (mukaillen Fredman 2020).

Kuviosta 2 voidaan nähdä, kuinka tieto siirtyy osakirjanpidosta pääkirjanpitoon ja sitä kautta erilaisiin raportteihin, kuten tilinpäätökseen. Niin kuin luvussa 2.1 mainittiin, Suomen Kotilääkäripalvelu on ulkoistanut pääkirjanpidon monen muun pk-yrityksen tavoin. Vaikka pääkirjanpito on ulkoistettu, yrityksen sisällä hoidetaan osakirjanpitoa, kuten myynti- ja ostoreskontraa sekä palkanlaskentaa. (Tanninen 2022.)

Reskontra tarkoittaa sitä osaa kirjanpidosta, johon taloushallinto kirjaa yrityksen tapahtumat. Yleisimpiä reskontria ovat osto- ja myyntireskontra. Ostoreskontra on luettelo saapuneista laskuista sekä ostovelosta. (Visma.) Ostoreskontraan voidaan kirjata kaikki ostolaskuprosessin vaiheet. Ostolaskuprosessi liittyy nimensä mukaisesti yrityksen tekemiin ostoihin eli yrityksestä poispäin meneviin rahoihin. Ostolaskuprosessi kattaa kaikki vaiheet siitä, kun tehdään ostoehdotus tai -tilaus, siihen kun lasku on maksettu. Se voi sisältää myös ostosopimusten hallintaa tai tavaroiden ja palveluiden vastaanottotapahtumia. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 93–94.)

Kokonaisprosessitasolla myös matka- ja kululaskuprosessi voidaan nähdä osana ostolaskuprosessia. Matka- ja kululaskuprosessi sisältävät kaikki

työntekijöiden työmatkoista ja muista ulkopuolisista pienkulutapahtumista aiheutuvat työvaiheet. Tavallisista ostolaskuista poiketen matkalaskuprosessi ei kuitenkaan pääty maksatukseen, vaan sen lisäksi matkalaskuista on tehtävä ilmoitus tulorekisteriin. Tulorekisteri-ilmoitus vaaditaan, sillä matkalaskut voivat sisältää tulorekisteriin ilmoitettavia verovapaita etuja, kuten kilometrikorvauksia ja päivärahoja. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 94,102.)

Myyntireskontra on luettelo lähetetyistä laskuista ja niihin saapuneista maksusuorituksista (Visma). Myyntireskontraan voidaan kirjata kaikki myyntilaskuprosessia koskevat vaiheet ja seurata myyntilaskuprosessin kulkua. Se on rekisteri kaikista myyntilaskuista ja niiden statuksesta. Myyntilaskuprosessi sisältää kaikki vaiheet myyntilauksesta maksusuoritukseen. Oleellisia osia myyntilaskuprosessissa ovat laskutus sekä saatavien maksujen hallinta ja perintätoimenpiteet. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 93.) Reskontrien avulla yritys seuraa ja valvoo maksutapahtumia (Visma).

Palkanlaskenta lasketaan reskontrien tavoin myös osakirjanpidoksi (Fredman 2020). Se ei nimensä mukaisesti koske vain palkanlaskentaa, vaan palkanlaskuprosessi sisältää kaiken työaika- ja palkkatietoaineiston keräämisestä palkanlaskentaan, maksuun ja raportointiin asti (Lahti & Salminen 2014, 138).

Taloushallinnon tehokkuutta edistää hyvä ohjelmisto. Hyvä ohjelmisto sisältää taloushallinnon kannalta olennaisimmat toiminnot, kuten kirjanpidon, laskutuksen, myynti- ja ostoreskontran sekä mahdollisesti myös pankkiliittymät. (Koivumäki & Lindfors 2012, 23–24.) Yrityksen koosta riippuen myös palkkahallinto-ominaisuus voi olla olennainen osa hyvää taloushallinnon ohjelmistoa (Lahti & Salminen 2014, 135). Esimerkiksi, kun yrityksen päätoimiala on henkilöstövuokraus, on palkanlasku iso osa yrityksen toimintaa. Silloin ohjelmistosta olisi hyvä löytyä palkkahallinnon ominaisuus. Lisäksi ohjelmistosta on pystyttävä tuottamaan esimerkiksi verohallinnolle sähköisesti lähetettäviä viranomaisilmoituksia. (Koivumäki & Lindfors 2012, 23–24.)

2.4 Sähköistymisen hyödyt henkilöstövuokrausyrityksessä

Sähköinen taloushallinto otettiin käyttöön vuonna 1997, jolloin Suomi maailman ensimmäisenä maana mahdollisti lainsäädännöllään paperisesta taloushallinnosta luopumisen. Sitä ennen kaikki aineistot ja tositteet ovat olleet paperisia ja niitä on käsitelty ja arkistoitu pääosin manuaalisesti. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 1.) Taloushallinnon sähköistymisen myötä toiminnot on pyritty järjestämään niin, että manuaalista työtä olisi mahdollisimman vähän ja tiedot siirtyisivät mahdollisimman automaattisesti pääkirjanpitoon (Koivumäki & Lindfors 2012, 22; Kurki & Lahtinen & Lindfors 2011, 19). Käytännössä yritysten toimintaan kehitettiin avuksi erilaisia taloushallinnon ohjelmistoja.

Yksi suurimmista sähköistymisen hyödyistä henkilöstövuokrausyrityksen taloushallinnossa on ollut verkkolaskun käyttöönotto. Verkkolasku on sähköinen lasku, joka on automaattisesti käsiteltävissä ja josta saadaan paperilaskua muistuttava kuva näytölle. Verkkolaskua ei tarvitse missään vaiheessa tulostaa paperille, mutta tarvittaessa se on mahdollista. Verkkolaskut voidaan lähettää suoraan taloushallinnon ohjelmasta asiakkaille ja ne myös vastaanotetaan suoraan yrityksen omaan taloushallinnon ohjelmaan. (Kurki ym. 2011, 22–23.)

Verkkolaskujen käyttöönotto on vähentänyt paperilaskuja, mikä taas on vähentänyt paperin kulutusta. Lisäksi verkkolaskun lähettäminen on nykyään halvempaa kuin paperilaskun, sillä postimaksut ovat nousseet merkittävästi viime vuosina (Lensu 2021). Verkkolaskujen myötä myös laskuttajan työ helpottuu, sillä laskuja ei tarvitse enää tulostaa, lähettää postissa tai mapittaa. Jotta verkkolaskujen lähetys on mahdollista, täytyy yrityksellä olla verkkolaskuvalmius. Laskujen välittämiseen tarvitaan operaattori ja verkkolaskuosoite. Kun yritys saa toimittajalta verkkolaskun suoraan järjestelmään, siirtyvät ne sieltä automaattisesti pääkirjanpitoon. Verkkolaskua käytettäessä on tärkeää, että asiakasrekisterit ovat ajan tasalla. (Kurki ym. 2011, 23–24.)

Etenkin henkilöstövuokrausyrityksen näkökulmasta verkkopalkka on myös yksi suurimmista sähköistymisen hyödyistä. Kun yritys maksaa työntekijöilleen

palkkaa, tulee palkanmaksun yhteydessä antaa työntekijälle palkkalaskelma. Palkkalaskelmassa pitää näkyä brutto ja nettopalkan lisäksi ennakonpidätys, palkanmaksukausi, lisät, lomarahat ja -korvaukset, palvelusuhteen alkamispäivä sekä kuluvan kalenterivuoden kertymät. Nykyään palkkalaskelmassa näkyvät myös muut bruttotuloista tehtävät vähennykset kuten sairausvakuutusmaksut, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut ja työttömyysvakuutusmaksut. (Rimmi 2016.)

Aiemmin palkkalaskelmat on lähetetty paperisina työntekijöille, mutta nykyään laskelmat saa lähetettyä suoraan työntekijän verkkopankkiin. Verkkopankissa laskelmien säilytysaika vaihtelee pankin ja verkkopalkkaoperaattorin mukaan, mutta halutessaan työntekijä pystyy tallentamaan ja tulostamaan laskelman sieltä itselleen. (Apix Messaging Oy 2022.) Kun yrityksen päätoiminen tehtävä on maksaa palkkaa työntekijöille, on verkkopalkan käyttöönotolla suuri vaikutus kuukausittaisiin prosesseihin.

Sähköisestä taloushallinnosta on siis paljon hyötyä. Kirjanpitolaki velvoittaa yrityksiä säilyttämään kirjanpitoon liittyviä tositteita kuudesta kymmeneen vuoteen tositteen mukaan (Kirjanpitolaki 1997, 2 luku 10 §). Tämä aiheuttaa sen, että paperia kuluu valtavasti ja toimistot täyttyvät arkistokaapeista, jotka ovat täynnä kansioita. Nykyään kirjanpitolaki kuitenkin mahdollistaa materiaalin säilyttämisen myös sähköisessä muodossa. Kun tositteet ovat sähköisessä muodossa, ne eivät vie niin paljon fyysistä tilaa ja niiden käsittely on nopeampaa kuin paperisten tositteiden käsittely. Tietojen hakeminen on nopeaa, ja tiedostoja voi lajitella helpommin haluamallaan tavalla. Tiedostoihin pääsee myös käsiksi paikasta ja ajasta riippumatta, mikä mahdollistaa työn joustavuuden. Lisäksi sähköinen arkistointi lisää datan läpinäkyvyyttä. Kun tiedot ovat sähköisesti saatavilla, on niistä helppo muodostaa erilaisia raportteja. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 92.)

Lisäksi sähköinen taloushallinto mahdollistaa prosessien automatisaation, mikä nopeuttaa työtä ja vähentää virheitä. Sähköinen ja automatisoitu taloushallinto on osoittanut kustannustehokkuuden parantuneen. Sähköiset välineet tuovat myös mahdollisuuden täysin reaaliaikaiseen raportointiin paikasta riippumatta.

Automaatiolla ja tekoälyllä voidaan parantaa työtyytyväisyyden lisäksi asiakastytytyväisyyttä. Kokonaan taloushallintoa ei voida automatisoida vielä pitkään aikaan, mutta teknologian kehittyessä ihmisen rooli pienenee jatkuvasti. Automatisoinnilla pyritään siis optimoimaan ihmisen tekemä työ. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 22–23.)

2.5 Uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi

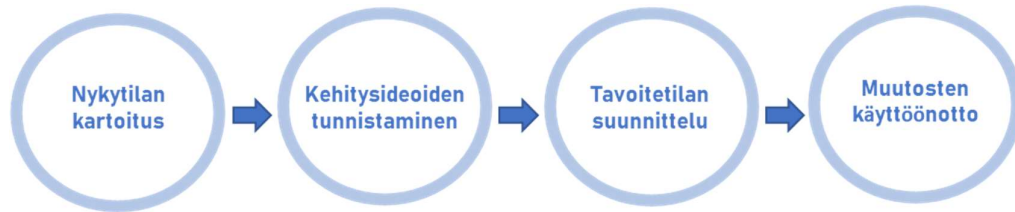
2.5.1 Suunnitteluvaihe

Uuden ohjelmiston käyttöönoton taustalla on yleensä aina jokin syy, esimerkiksi tarve kehittää ja tehostaa taloushallintoa (Lahti & Salminen 2014, 219). Toimeksiantajayrityksen ohjelmiston vaihdon syihin mennään tarkemmin luvussa kolme, kun käsitellään uuden ohjelmiston käyttöönottoon liittyviä toimenpiteitä. Ennen sitä on kuitenkin hyvä käsitellä kehittämiseen liittyvän projektin hallintaa ja uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoprosessiin liittyviä seikkoja. Seuraavana käydään vaihe vaiheelta läpi, miten uusi ohjelma tulisi ottaa käyttöön.

Oikein toteutettuna uuteen ohjelmistoon siirtyminen muuttaa väistämättä yrityksen toimintatapoja ja mahdollisesti vaikuttaa myös taloushallinnon organisointiin. Siksi projektia ei kannata lähteä toteuttamaan suoraan, vaan ensin tulisi suunnitella toteutusta. Suunnitteluvaiheessa pyritään löytämään ja valitsemaan kaikista vaihtoehtoista omalle organisaatiolle parhaiten soveltuva vaihtoehto. Suunnitteluvaiheeseen kuuluu myös kehitystarpeiden analysointi ja arviointi. Lisäksi suunnitteluvaiheessa halutaan tunnistaa riskit ja mahdolliset haasteet, jotta niitä voidaan ennaltaehkäistä ja niihin voidaan varautua paremmin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 250–251; Laakso & Salakari 2020.)

Suunnitteluvaiheessa on olennaista ottaa myös siihen liittyvät sidosryhmät tai henkilöt mukaan jo alkuvaiheessa (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255). Kun on kyse uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotosta, on organisaatiossa ensin tunnistettu uuden ohjelmiston tarve, jonka jälkeen suunnitteluvaiheessa pyritään kartoittamaan hankkeen laajuus ja tarvittavat resurssit. Lähtötilanteen

kartoittaminen on keskeinen osa muutokseen valmistautumista. Samalla, kun se auttaa valmistautumaan muutokseen, se myös selittää muutoksen syitä. (Laakso & Salakari 2020.)

Kuvio 3. Taloushallinnon kehitysprojektin suunnitteluvaiheet nykytilan kartoituksesta muutosten käyttöönottoon (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 253).

Kuten kuviosta 3 voidaan nähdä, suunnitteluvaiheessa lähdetään liikkeelle nykytilasta. Prosessi kannattaa aloittaa selvittämällä riittävän yksityiskohtaisesti yrityksen lähtötilanne. Lähtötilannetta voidaan analysoida esimerkiksi vertaamalla sitä muihin saman alan yrityksiin. Sitä kautta pystytään helpommin asettamaan kehitystavoitteet ja arvioimaan investointeja sekä niiden kannattavuutta. Taloushallinnossa on kuitenkin otettava huomioon myös laadulliset tekijät, sillä taloushallinnolta odotetaan sekä virheettömyyttä ja luotettavuutta että nopeutta ja laadukkuutta. Lisäksi myös monet lait, kuten kirjanpitolaki, edellyttää taloushallintoa toimimaan tietyllä tavalla. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 252.)

Kun lähtötilanne on kartoitettu, voidaan kuvion 3 mukaisesti siirtyä tunnistamaan kehityskohteita. Suunnitteluvaihetta on yleensä jo edeltänyt kehitystarpeiden tunnistaminen sekä alustavat keskustelut organisaatiossa, jotta tiedetään tavoitteet ja edellytykset projektin toteuttamiselle. Kehityskohteita voivat olla esimerkiksi turhat työvaiheet, puutteelliset toiminnallisuudet sekä tehottomat ja aikaa vievät toimintatavat. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 253.)

Kuvion 3 kolmannessa vaiheessa on tavoitetilan suunnittelu. Tässä vaiheessa pohditaan tarkemmin tavoitteita ja luodaan karkea kuva siitä, millaiseen tilaan muutoksella halutaan päästä. Tavoitetilaa suunnitellessa on myös hyvä miettiä, mitä muutoksen toteuttaminen ja haluttuun tavoitetilaan pääseminen vaatii. (Lindroos 2022.) Tavoitteita voivat olla esimerkiksi kustannustehokkuus, laadun

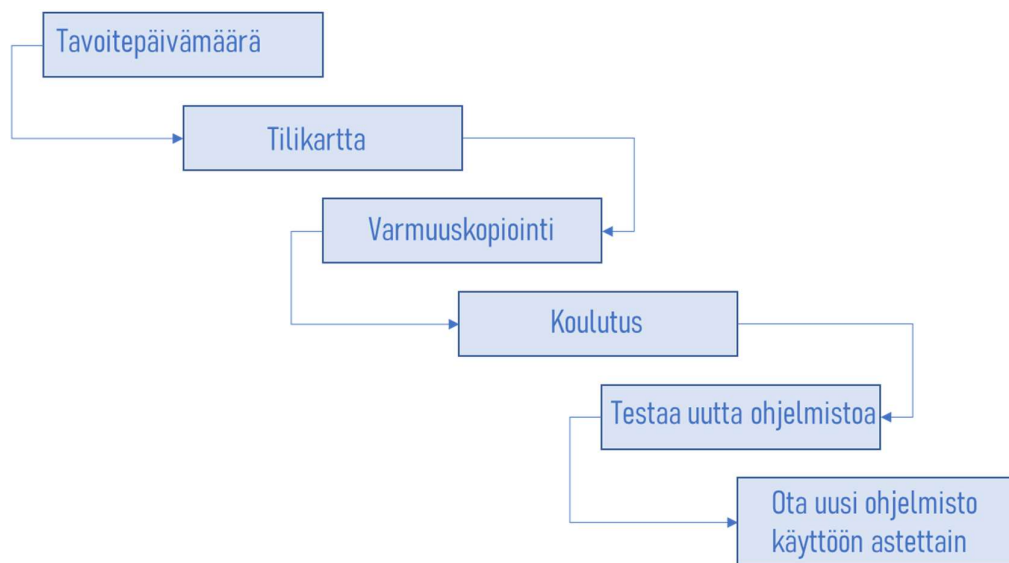
parantuminen ja työn nopeutuminen. Lisäksi tähän vaiheeseen kuuluu projektisuunnitelman tekeminen, kannattavuus- ja investointilaskelmat sekä hyöty- ja riskiarviot. Tavoitetilan suunnitteluvaiheessa voidaan myös miettiä uusia vastuita ja rooleja sekä nykyisten taloushallinnon prosessien toimivuutta. Samalla voidaan pohtia syitä muutokselle ja kyseenalaistaa nykyisiä toimintatapoja. Lisäksi voidaan pohtia, voisiko jostain prosessista tai sen vaiheista päästä kokonaan eroon. On kuitenkin hyvä muistaa, että valmiiksi huonoja prosesseja ei pidä lähteä automatisoimaan ilman kunnollista prosessikehitystä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 252–254.)

Kun nykytilanne on kartoitettu, kehityskohteet ja riskit tunnistettu ja tavoitteet ja resurssit ovat selvillä, voidaan suunnitteluvaihe päättää. Kun siirrytään muutoksen käyttöönottoon eli toteutusvaiheeseen, on tärkeää viestiä hankkeesta kaikille kohderyhmille hyvissä ajoin. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255.) Kun käyttöönottoon otetaan mukaan henkilöitä, joilla on tietoa ja päätösvaltaa, säästetään prosessissa aikaa ja resursseja (Lindroos 2022). Muutoksen oikeanlainen johtaminen on myös keskeisessä asemassa taloushallintoa kehitettäessä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255.)

2.5.2 Toteutusvaihe

Kun yritys on saanut suunnitteluvaiheen päätökseen, voidaan siirtyä toteutusvaiheeseen. Toteutusvaiheen alussa täytyy arvioida yrityksen resurssit, jotta tarvittaessa toimenpiteitä voidaan ulkoistaa. Sen jälkeen seuraa tarvittavien palveluiden ja uusien ohjelmistojen kartoitus ja kilpailutus. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 255.) Ohjelmaa valittaessa voidaan kysyä suosituksia yrityksen kirjanpitäjältä. Hän tuntee yrityksen tarpeet, joten hänellä on todennäköisesti hyvä näkemys siitä, mikä ohjelma yrityksen kannattaa valita. (Conboy 2021.) Kun tavoitetila on hyvin suunniteltu, on helpompi tehdä sen pohjalta päätöksiä. Toteutus voidaan tehdä asteittain osa-alue kerrallaan tai kerralla mahdollisimman kattavasti. Jos päädytään vaiheittaiseen siirtymiseen, on hyvä tehdä joustavia ja kestäviä valintoja. (Lahti & Salminen 2014, 219.)

Jotta uuden ohjelmiston käyttöönotto saadaan onnistumaan halutulla tavalla, on muutos tehtävä hallitusti. Muutoksen onnistumista edistää se, että käyttöönotto toteutetaan projektina ja muutosjohtamisesta huolehditaan läpi koko prosessin. (Lahti & Salminen 2014, 224; Laakso & Salakari 2020.) Jotta projekti onnistuu mahdollisimman hyvin, voidaan yrityksestä nimetä projektipäällikkö, jonka johdolla projektia lähdetään toteuttamaan. Tärkeä osa projektisuunnitelmaa on myös rajata projektin laajuus ja aikatauluttaa projekti. (Lahti & Salminen 2014, 225.)

Kuvio 4. Askeleet uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoon (mukaillen Conboy 2021).

Kun uusi ohjelmisto on valittu, voidaan siirtyä sen käyttöönottoon eli toisin sanoen siirtymävaiheeseen. Kuviossa 4 on kuusi askelta, jotka tulisi ottaa huomioon, kun uutta ohjelmistoa aletaan ottaa käyttöön. Hyvissä ajoin ennen siirtymistä, yrityksen tulisi asettaa sopiva tavoitepäivämäärä. Näin kaikki, joita uuden ohjelmiston käyttöönotto koskettaa, osaavat valmistautua tulevaan muutokseen. On hyvä ottaa huomioon, että riippuen yrityksen koosta, siirtyminen voi viedä pitkiäkin aikoja. Toinen askel on valita ohjelmistoon yritykselle sopiva tilikartta. Tilikartta on numeroitu luettelo yrityksen pääkirjan tileistä. Se on arkistointijärjestelmä, jonka mukaan yrityksen tapahtumat kirjataan niitä koskeville tileille.

Tilikartta on tärkeä osa kirjanpitoa ja sillä on vaikutusta esimerkiksi raporttien tarkkuuteen. Tilikartasta on hyvä neuvotella kirjanpitäjän kanssa. (Conboy 2021.)

Kun siirrytään uuteen ohjelmistoon, vanha ohjelmisto todennäköisesti lakkaa toimimasta eikä vanhoihin tietoihin pääse enää käsiksi. Siksi vanhat tiedot tulisi varmuuskopioida, jotta ne ovat myöhemmin saatavilla. Lisäksi ennen kuin siirrytään uuteen ohjelmistoon, on hyvä tiedottaa kaikille asianosaisille asiasta ja kouluttaa heidät uusiin toimintatapoihin. (Conboy 2021.) Mikäli kyseessä on suuri yritys ja siirtyminen koskee monia ihmisiä, voi esimerkiksi koulutuksen järjestäminen olla hyvä tapa esitellä uutta ohjelmistoa.

Ennen varsinaista käyttöönottoa yritys voi pyytää ohjelmiston tuottajalta käyttöönsä ohjelmiston testiversion. Sitä kautta työntekijät voivat valmistautua uuden ohjelmiston käyttöönottoon. Uusi ohjelmisto kannattaa ottaa käyttöön asteittain vanhan ohjelmiston kanssa niin, että käytetään esimerkiksi kuukauden verran sekä uutta että vanhaa ohjelmistoa. (Conboy 2021.) Kun kaikki kuvan 4 askeleet on käsitelty, voidaan vanha ohjelmisto lopettaa täysin ja uusi ohjelmisto ottaa virallisesti käyttöön.

Kun projekti on tullut päätökseen ja uutta ohjelmistoa on käytetty jo hetken aikaa, on olennaista kerätä käyttöönottoprosessin aikana kertynyt oppi ja kokemukset talteen seuraavia projekteja varten. Usein toteutuksen aikana tulee esiin uusia kehityskohteita, joita ei pystytä saman projektin aikana toteuttamaan. Siksi kannattaa laittaa muistiin kaikki projektin aikana mieleen tulevat kehityskohteet. Lisäksi on olennaista arvioida projektin onnistumista. Tärkeää on ohjelman toimivuuden lisäksi tarkastella prosessien sujuvuutta ja tavoitteiden onnistumista. Käyttöönottoprosessi on onnistunut, mikäli sillä on saatu muutettua toimintaa ja prosesseja parempaan suuntaan ja muutosta koskevat työntekijät kokevat tyytyväisyyttä uusiin menetelmiin. (Lahti & Salminen 2014, 225–226.)

3 Kohti uutta ohjelmistoa

3.1 Ohjelmiston vaihtamiseen johtaneet syyt

Ohjelmiston vaihtamiseen voi olla monia syitä, mutta kaikkien syiden perimmäinen tarkoitus on yleensä parantaa tuotettavuutta ja työn laatua (Lahti & Salmi-nen 2014, 219). Käyttöönottoprosessin mukaisesti yritys lähti toteuttamaan käyttöönottoa kartoittamalla ensin nykytilanteensa. Toimeksiantajayritys koki, että heidän käytössään ollut ohjelmisto ei enää palvellut heidän käyttötarkoitusta halutulla tavalla. Talouspäällikkö Teemu Tannisen (2022) mukaan syyt ohjelmiston vaihtamiselle olivat ilmeiset, sillä aikaisempi ohjelmisto oli vaikeakäyttöinen, vanhentunut, hidas, eikä se soveltunut henkilöstövuokraustoimintaan ol- lenkaan. Työn helpottamisen sijaan, aikaisempi ohjelmisto toi paljon lisävaiheita ja kuormitti taloushallintoa.

Ennen uuden ohjelmiston käyttöönottoa yrityksellä oli käytössään taloushallin- non ohjelmisto nimeltä Arkhimedes. Arkhimedes on Isolta Oy:n kehittämä ta- loushallinnon ohjelmisto. Suomen Kotilääkäripalvelu käytti Arkhimedeksen uu- sina työpöytäversiota, joka oli koneelle ladattava ja lisenssillä toimiva ohjel- misto. Kyseinen versio on niin vanha, ettei siitä löytynyt enää tietoja. Ohjelmis- ton pystyi lataamaan vain yhdelle koneelle ja sitä pystyi käyttämään vain yksi käyttäjä kerrallaan. Kun taloushallinnossa työskentelee kaksi ihmistä, oli ohjel- miston käyttö hidasta. (Tanninen 2022.)

Vaikka yritys käytti Arkhimedeksen uusinta versiota, oli siinä paljon puutteita. Isolta kehitti koko ajan taustalla uutta Arkhimedes Onlinea, joten työpöytäver- sion kehitys lopetettiin. Tannisen mukaan Suomen Kotilääkäripalvelu oli erinäis- ten ongelmien vuoksi useasti yhteydessä Isoltan tukeen, josta usein vastauk- sena kehoitettiin vaihtamaan online versioon. Online versiosta puuttui kuitenkin täysin ostoreskontran hallinta, joten se ei olisi palvellut yrityksen käyttötarkoi- tusta. Siksi yritys jatkoi Arkhimedeksen käyttöä muutamista puutteista huoli- matta. (Tanninen 2022.)

Sen verran Arkhimedeksen työpöytäversiota oli kuitenkin kehitetty, että sillä pystyi lähettämään verkkolaskuja verkkolaskuoperaattori Maventan kautta (Tanninen 2022). Maventa on Visma Solution Oy:n kehittämä verkkolasku- ja verkkopalkkapalvelu (Visma Solutions Oy a). Vastaanotetut verkkolaskut eivät kuitenkaan tulleet suoraan järjestelmään, vaan ne piti tulostaa Maventasta ja kirjata erikseen Arkhimedekseen (Tanninen 2022).

Verkkolaskujen vastaanottaminen suoraan ohjelmistoon olisi luultavasti ollut mahdollista lisämaksua vastaan. Yritys kuitenkin koki helpommaksi hakea laskut Maventasta, sillä laskujen maksaminen tapahtui suoraan pankkitililtä, johon vain toimitusjohtajalla oli pääsy. Toimitusjohtajan olisi ollut vaikea päästä käsiksi laskuihin Arkhimedeksen kautta, koska sitä voitiin käyttää vain yhdeltä koneelta kerralla. Lisäksi Arkhimedestä tarvittiin jatkuvasti muihin taloushallinnon tehtäviin. Maventa sen sijaan toimi selaimen kautta, joten sinne pääsy ja sieltä laskujen hakeminen oli helpompaa ja joustavampaa. (Tanninen 2022.)

Arkhimedeksellä ei myöskään pystynyt lähettämään sähköpostilaskuja, joten siihen käytettiin toista järjestelmää nimeltä Paylink. (Tanninen 2022.) Paylink on Paytrailin kanssa yhteistyössä toimiva selainpohjainen ohjelmisto, jolla voi lähettää asiakkaille maksulinkkejä. Paylinkin kautta voi siis lähettää asiakkaalle sähköpostitse laskun ja linkin, jonka kautta asiakas voi maksaa ostamansa tuotteen tai palvelun haluamallaan maksutavalla. Paytrail tilittää saadut maksut aina 1–5 pankkipäivän kuluessa yrityksen tilille. Vaikka Paylinkin käyttö on suhteellisen edullista, veloittaa Paytrail jokaisesta tilityksestä transaktiomaksut sekä provision itselleen. Lisäksi Paytrail perii erillisen kuukausimaksun sen käytöstä. (Paylink.) Kun laskut tehtiin erillisellä palvelulla, piti kuukauden lopuksi tulostaa Paylinkistä raportti, josta kirjattiin kaikki saadut maksut aina Arkhimedekseen (Tanninen 2022).

Suomen Kotilääkäripalvelun liiketoiminta perustuu siis henkilöstövuokraukseen, eli yritys vuokraa työntekijöitä asiakkailleen ja asiakkaita laskutetaan tehdystä työstä (Korpela 2022). Ennen uuden ohjelman käyttöönottoa palkanlaskentaprosessi alkoi niin, että ensin työntekijät lähettivät listan tehdyistä työtunneista

taloushallintoon. Sen jälkeen palkat laskettiin niille erikseen tehdyssä Excelissä. Kun palkat oli laskettu, siirrettiin tiedot toiseen Exceliin, jossa muodostettiin lasku. Sieltä tiedot siirrettiin Arkhimedekseen, josta lähetettiin asiakkaalle verkkolasku. (Tanninen 2022.)

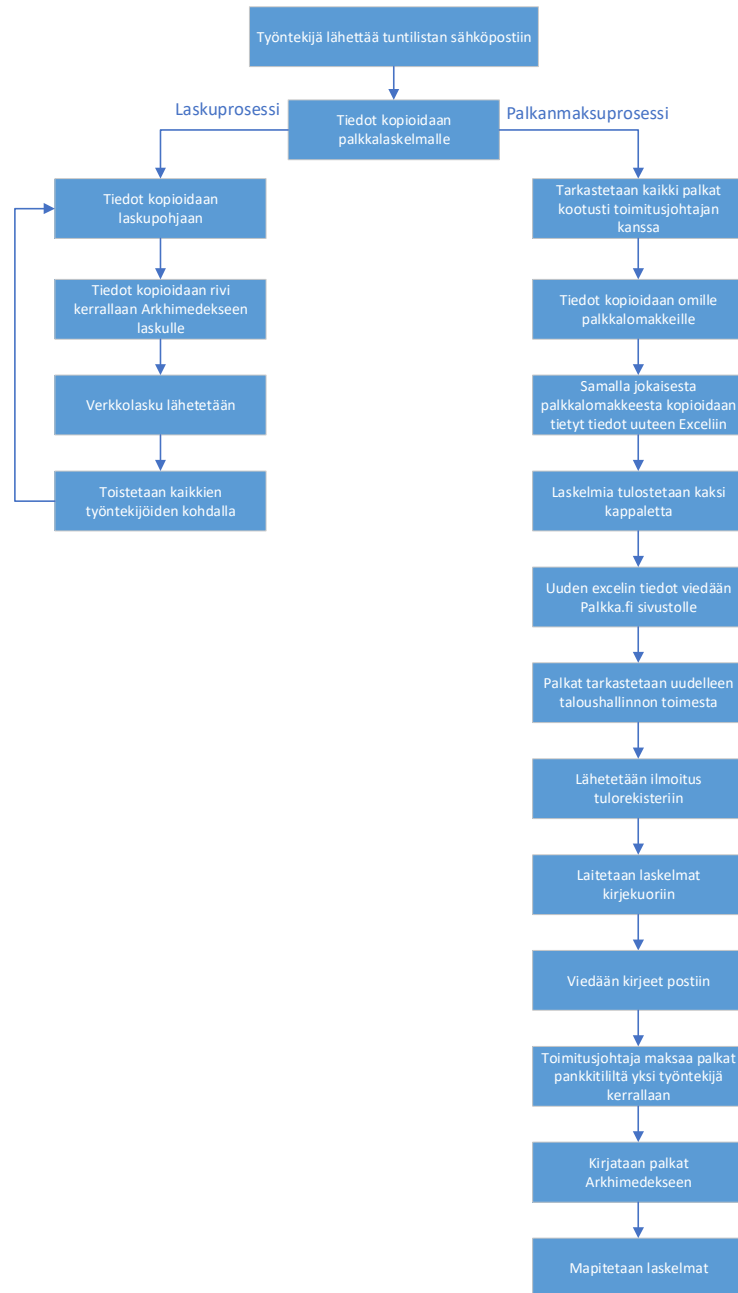
Kun laskutetaan esimerkiksi kuntaa lääkärin töistä, vaaditaan siihen päiväkohtaista erittelyä. Arkhimedekseen ei voinut kuitenkaan tuoda laskuaineistoa sisään, mikä tarkoitti, että jokainen lasku piti luoda rivi kerrallaan käsin. Tämä johtui alkuperäisesti siitä, ettei verkkolaskuun voinut laittaa liitettä. Kun verkkolasku sitten kehittyi niin, että liitteen pystyi lisäämään mukaan, kuntien ohjelmistot eivät niitä vielä pystyneet vastaanottamaan. Kun lääkäreitä ja hoitajia on kuukaudessa lähes sata, vei laskujen tekeminen rivi kerrallaan todella paljon aikaa. (Tanninen 2022.)

Vaikka käytössä oli verkkolaskupalvelu, suurin osa ostolaskuista sekä osa myyntilaskuista vastaanotettiin ja lähetettiin postitse. Lisäksi kaikki sähköpostitse tai verkkolaskuna tulleet laskut tulostettiin paperiseen muotoon, sillä kuun lopuksi ne tuli toimittaa kirjanpitäjälle. Kirjanpitäjällä oli käytössään eri ohjelmisto, joten hänen piti vuorostaan kirjata tulleet tositteet omaan järjestelmäänsä. (Tanninen 2022.)

Arkhimedeksestä puuttui myös matka- ja kululaskuominaisuus. Sen vuoksi työntekijälle maksettavista kilometrikorvauksista piti tehdä oma tosite, joka tulostettiin ja kirjattiin erikseen järjestelmään. Myös taloushallintoon toimitetuista kuiteista piti tehdä manuaalisesti erillinen tosite. Tositetta varten kuitit tuli lajitella, kirjata ja arkistoida yksi kerrallaan aikajärjestykseen, mikä oli melko työlästä. (Tanninen 2022.)

Arkhimedeksessä ei ollut palkkahallintaa lainkaan. Ohjelmistoon ei voinut myöskään viedä erillisellä tiedostolla sisään palkkoja. Sen vuoksi palkat oli kirjattava ostolaskuina, jotta pysyttiin ajan tasalla tilin tuloista ja menoista. Palkanmaksu tapahtui manuaalisesti yrityksen tililtä yksitellen työntekijä kerrallaan, sillä Arkhimedeksessä ei ollut pankkiyhteyttä. Koska palkkahallintaa ei ollut, ei myöskään

ollut mahdollisuutta verkkopalkkaan. Palkkalaskelmat tehtiin siihen kehitetyllä Excel-taulukolla ja tulostettiin paperille, jonka jälkeen ne lähetettiin postissa työntekijöille. (Tanninen 2022.)

Kuvio 5. Suomen Kotilääkäripalvelun palkanlaskentaprosessi ennen uuden ohjelmiston käyttöönottoa.

Kuten kuviosta 5 voidaan huomata, oli palkanlaskenta- ja laskutusprosessi melko monivaiheinen. Vuonna 2018 palkanlaskuprosessia tuli vielä hankaloittamaan laki, jonka mukaan kaikki palkkatiedot on ilmoitettava tulorekisteriin. Tulorekisteri otettiin käyttöön tammikuussa 2019. Laki velvoittaa kaikki palkanmaksua hoitavat tahot ilmoittamaan tulotiedot rekisteriin aina palkanmaksun jälkeen. (Isosävi 2019.) Koska Arkhimedeksessä ei ollut mahdollisuutta maksaa tai laskea palkkoja, ei siellä myöskään ollut suoraa mahdollisuutta lähettää sähköisesti tietoja tulorekisteriin. Tähän yritys käytti apunaan sivustoa nimeltä Palkka.fi. (Tanninen 2022.) Se on verohallinnon ilmainen palkanlaskentaohjelma, jossa voi laskea palkat työntekijöille ja lähettää ilmoitukset tulorekisteriin (Palkka.fi). Palkanlaskentaprosessiin tuli lisävaihe, kun jokaisen palkan yhteydessä kerättiin jokaisen työntekijän tulotiedot erilliseen tiedostoon. Tiedosto laddattiin kyseiselle sivustolle, josta palkkatiedot voitiin lähettää tulorekisteriin. (Tanninen 2022.)

Koska Arkhimedeksestä puuttui pankkiyhteys, eivät maksusuoritukset tulleet suoraan järjestelmään. Viitetiedot piti siis aina kuun lopuksi ladata erikseen Arkhimedekseen. Täsmäytystä varten tarvittavia viitetietoja ei saanut ladattua ohjelmaan kerralla, vaan jokainen tiedosto piti ladata yksi kerrallaan. Tämä johtui siitä, että yrityksen käyttämä pankki antoi viitetiedot päiväkohtaisissa raporteissa. Jokaisen päivän viitetiedot tuli siis ladata erillisenä tiedostona ohjelmaan. Jokaisen kuun lopuksi oli tehtävä täsmäytys eli verrattava tiliotetta ja reskontraa, jotta tulot ja menot täsmäivät. Sen jälkeen raportit tulostettiin reskontrasta ja lähetettiin tositteiden kera kirjanpitäjälle. (Tanninen 2022.)

Tannisen mukaan Arkhimedes oli edullinen ja palveli yritystä hyvin yli kymmenen vuotta. Kuitenkin toiminnan laajennuttua ja teknologian kehittyttyä, sen käyttö alkoi olla hankalaa ja työn helpottamisen sijaan, se teki työhön lisävaiheita. (Tanninen 2022.)

Vanhoista toimintatavoista löytyi paljon kehityskohteita, jotka otettiin huomioon tavoitetilaa suunnitellessa. Tavoitteena oli löytää uusi ohjelmisto, joka palvelisi yrityksen käyttötarkoitusta paremmin kuin Arkhimedes. Toiveena oli hankkia

selainpohjainen ohjelmisto, jonka kautta palkanmaksu onnistuu. Lisäksi ohjelmistoa tulisi pystyä käyttämään vähintään kahdella koneella yhtä aikaa. Uuden ohjelmiston myötä toivottiin myös, että paperilaskut vähentyisivät ja työstä tulisi entistä kustannustehokkaampaa.

3.2 Ohjelmistojen vertailu

Kun lähtötilanne ja kehityskohteet sekä tavoitetilä oli suunniteltu, alkoi erilaisiin ohjelmistoihin tutustuminen ja ohjelmistojen vertailu. Ennen ohjelmistoihin tutustumista, oli mietitty valmiiksi muutamia ominaisuuksia, joita ohjelmistolta haluttiin. Nämä ominaisuudet olivat mahdollisuus viedä tulorekisteriin tietoja suoraan ohjelmistosta, mahdollisuus viedä ohjelmistoon sisään esimerkiksi CSV-muodossa lasku- ja palkka-aineistoja sekä mahdollisuus suoraan pankkiyhteyteen, jotta maksusuorituksia voitaisiin seurata reaaliajassa.

Tutustuttuaan erilaisiin ohjelmistoihin Suomen Kotilääkäripalvelu jäi miettimään valintaa kahden ohjelmiston välillä, jotka olivat Accountorin Procountor ja Visman Netvisor. Ensin sovittiin etätapaaminen molempien yritysten kanssa. Tapaamisessa käytiin läpi ohjelmistojen ominaisuuksia ja hintatasoa. Lisäksi pohdittiin, millaisilla keinoilla ohjelmistosta saataisiin optimoitu hyöty juuri Suomen Kotilääkäripalvelulle. Tapaamisten lopuksi pyydettiin kummaltakin yritykseltä tarjous.

Procountor on Accountor-konserniin kuuluvan Accountor Finago Oy:n kehittämä selainpohjainen taloushallinnon ohjelmisto, jossa on osto- ja myyntireskontra sekä verkkolaskutus ja kirjanpityökalut (Accountor Finago Oy 2022). Netvisor on puolestaan Visma-konserniin kuuluvan Visma Solutions Oy:n kehittämä vastaavanlainen selainpohjainen taloushallinnon ohjelmisto (Visma Solutions Oy 2022 b). Molemmat ohjelmistot sisältävät palkanlaskentamahdollisuuden sekä mahdollisuuden viranomaisilmoitusten lähettämiseen suoraan ohjelmistosta. Molempiin ohjelmistoihin on saatavilla myös pankkiyhteys, jonka avulla laskujen maksaminen ja tiliotteiden tulostaminen sekä viitemaksujen vastaanottaminen on mahdollista suoraan ohjelmiston kautta. Ohjelmistoista löytyvät myös

kattavat raportointityökalut, jotta yritys voi seurata talouttaan reaaliajassa. Sekä Procountorin että Netvisorin käyttö on mahdollista myös älypuhelimella siihen tarkoitetun sovelluksen kautta. Lisäksi molemmista ohjelmistoista löytyy varastohallintaominaisuus lisämaksua vastaan. (Accountor Finago Oy 2022; Visma Solutions Oy b.)

Procountor ja Netvisor tarjoavat siis pitkälti samoja palveluita. Suurimmat erot ohjelmistojen välillä ovat hinnoittelussa ja ulkonäössä. Procountorin hinnoittelu perustuu ensisijaisesti tositemääriin, kun taas Netvisorin hinnoittelu on sidottu ensisijaisesti liikevaihtoon. Jos tositteita on vähän verrattuna yrityksen liikevaihtoon, on Procountor yleensä edullisempi vaihtoehto. Netvisor on taas puolestaan edullisempi, jos tositteita on paljon verrattuna liikevaihtoon. Eroja on myös lisäpalveluissa ja niiden käytettävyydessä. (Lightning Accounting Oy.)

Yritys päätyi lopulta valitsemaan uudeksi ohjelmistoksi Procountorin, sillä se oli hinnaltaan edullisempi ja sen esittely oli vakuuttavampi. Procountor myös miellytti käytettävyydeltään taloushallintoa enemmän kuin Netvisor. Lisäksi valintaan vaikutti se, että yrityksen kirjanpitäjä käyttää Procountoria, joten hänenkin työtänsä helpottaa se, että tiedot ovat valmiiksi samassa järjestelmässä. Yksi suurimmista hintaan vaikuttavista tekijöistä oli se, että Netvisorissa jokainen aktiivinen työntekijä maksaa. Henkilöstövuokrausyrityksessä, jossa työntekijöiden vaihtelevuus on suuri, se aiheuttaisi helposti turhia lisäkustannuksia. Procountorissa aktiivisista työntekijöistä ei tule lisämaksua, vaan veloitus on tositeperusteista. Lisäksi Procountoriin löytyy sen kotisivuilta laaja ja selkeä käyttöopas.

3.3 Ohjelmiston käyttöönotto

Kun päätös ohjelmiston valinnasta oli tehty, aloitettiin itse käyttöönoton suunnittelu. Toteutus päätettiin tehdä kerralla mahdollisimman kattavasti. Koska Suomen Kotilääkäripalvelun taloushallinnossa työskentelee vain kaksi ihmistä, ei projektipäällikköä erikseen valittu. Kuitenkin luonnollisesti talouspäällikkö johti käyttöönottoprojektia ja huolehti muutosjohtamisesta. Projekti aikataulutettiin

niin, että Procountor päätettiin ottaa käyttöön 1. toukokuuta 2022. Tavoitteena oli sulkea Arkhimedes lopullisesti kesäkuussa 2022.

Kun aikataulu oli selvillä, alettiin valmistella tietojen siirtämistä ohjelmistojen välillä. Ensimmäinen vaihe oli kerätä Arkhimedeksestä kaikki tarvittavat tiedot, kuten asiakkaat ja toimittajat sekä heidän yhteystietonsa. Procountorin ohjekirjasta löytyi ohje sellaisen Excel-tiedoston tekemiseen, jonka avulla tiedot voitiin siirtää kerralla järjestelmään. Asiakkaiden ja toimittajien yhteystietojen lisäksi myös kaikkien työntekijöiden tiedot piti siirtää Procountoriin. Koska Arkhimedeksessä ei ollut palkkahallintaa, löytyi jokaisen työntekijän tiedot palkanlaskentaan luoduista Excel-taulukoista. Jokaiselle työntekijälle oli siis tehty oma palkkalomake Exceliin, josta löytyi työntekijän yhteystiedot sekä verotiedot. Jotta kaikki tiedot saatiin samaan Excel-tiedostoon, kirjoitettiin avuksi Excel-makro eli ohjelmoitu toiminto, joka tekee sen automaattisesti. Makro siis avasi jokaisen määrätyssä kansiossa olevan palkkalaskelman yksitellen ja kopioi määritellyt tiedot uuteen taulukkoon. Sen jälkeen tiedot piti muuttaa vielä käsin oikeanlaiseen Procountorin luettavaan muotoon.

Lisäksi Procountoriin siirtymisen myötä verkkolaskuoperaattori vaihtui ja käyttöön tuli uudet verkkolaskuosoitteet. Procountorissa verkkolaskuoperaattorina toimi Maventan sijasta Apix. Kaikille toimittajille piti siis lähettää tiedote, jossa kerrottiin uuden osoitteen vaihtumisesta ja voimaan tulosta. Myös Tieken eli Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskus ry:n ylläpitämään verkkolaskuosoitteistoon piti ilmoittaa muutoksesta.

Myös palkanlaskuun ja laskujen tekemiseen käytetyt Excel-taulukot haluttiin päivittää, sillä Procountorissa lasku- ja palkka-aineistot oli mahdollista viedä CSV-tiedostona suoraan ohjelmistoon. Toisin sanoen Procountoriin pystytään lataamaan CSV-muotoinen Excel-taulukko, josta ohjelmisto osaa itse muodostaa laskut tai palkkalaskelmat. Kahden eri taulukon sijaan päätettiin yhdistää palkanlaskentataulukko sekä laskutukseen käytetty taulukko yhdeksi Excel-taulukoksi. Taulukosta piti kuitenkin luoda kaksi eri versiota, sillä hoitajien palkkaan kuuluu erinäiset lisät, jotka oli saatava näkyviin. Lääkäreillä tällaisia palkkalisiä

ei ole. Taulukoiden käyttöä varten luotiin erilaisia kaavoja sekä Excel-makroja, joiden avulla taulukoita automatisoitiin. Tiedostojen valmisteluissa apuna käytettiin Procountorin ohjekirjaa.

Uuteen palkanlaskentataulukkoon tehtiin kuusi välilehteä. Ensimmäiselle välilehdelle laitettiin työntekijän tiedot, kuten nimi, henkilötunnus ja ammatti. Lisäksi välilehti sisältää myös palkka- ja laskutustiedot, kuten työpisteen, tuntipalkan sekä mahdollisen asunnon verotusarvon, laskutettavan asiakkaan nimen ja y-tunnuksen, tunti-laskutushinnan sekä yhteyshenkilön ja mahdollisen tilausviitteen.

Koodi	Päivämäärä	Aloit	Lopetus	Tunnit	ä	Yht.
1004	2.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
1004	3.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
2400	9.1.2023	Tilapäinen hoitovapaa		8,00	1,00 €	8,00 €
1004	10.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
1004	16.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
2410	17.1.2023	Sairaana		8,00	1,00 €	8,00 €
1004	23.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
1004	24.1.2023	8:00	16:00	8,00	1,00 €	8,00 €
YHTEENSÄ				64,00		64,00 €
Peruspalkka yht						57,40 €
1014	Lomakorvaus Yht				-1	6,60 €
Verotusarvo						0,00 €
Palkka yht						64,00 €
2225	Lomakorvauksen lisäys				1	6,60 €

Kuva 1. Kuvakaappaus uudesta lääkäreiden palkanlaskentataulukosta.

Kuvassa 1 on uuden lääkäreiden palkkoja varten luodun taulukon toinen välilehti eli itse palkkalaskelma, jossa palkka lasketaan työntekijän antamien tietojen perusteella. Laskelma on linkitetty ensimmäiseen välilehteen niin, että se kerää palkkatiedot sieltä automaattisesti. Laskelmaan syötetään päivämäärät ja kellonajat sekä oikeat palkkalajikoodit, jonka jälkeen painetaan oikealla olevaa painiketta. Painike käynnistää makron, joka päivittää seuraavat välilehdet automaattisesti. Makro on ohjelmoitu niin, että se ei kerää laskulle päiviä, jolloin työntekijä on ollut sairaana. Palkkalajikoodi on eri, mikäli työntekijä itse on ollut sairaana tai vastaavasti, jos työntekijän lapsi on ollut sairaana ja työntekijä

tilapäisellä hoitovapaalla. Sen vuoksi palkkalajikoodit täytyy merkata laskelmaan huolellisesti.

Koodi	Päivämäärä	Aloit	Lopetus	Tunnit	Peruspalkka	Kerroin	a	Yht.	Tyypit
1004	1.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	2,00	2,00	16,00 €	7
1004	2.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	1
1004	3.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	2
1004	7.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,20	1,20	9,60 €	4
1004	8.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	2,00	2,00	16,00 €	7
1004	9.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	1
2100	12.1.2023	Sairaus		8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	4
1004	13.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	1
1004	18.1.2023	7:45	15:45	8,00	1,00	1,00	1,00	8,00 €	1
YHTEENSÄ				72,00				89,00 €	
Peruspalkka yht.								80,30 €	
1014	Lomakorvaus Yht.				-1		9,24 €		
Asunon vuoksumaksu								0,00 €	
Palkka yht.								89,60 €	
2225	Lomakorvauksen lisäys				1		9,24 €		

Kuva 2. Kuvakaappaus uudesta hoitajien palkanlaskentataulukosta.

Kuvassa 2 oleva hoitajien palkanlaskentataulukko eroaa lääkäreiden taulukosta vain siten, että erinäisille palkkalisille on lisätty oma sarake. Palkkalisät on myös laitettu muistiin taulukon oikeaan yläreunaan, jotta ne ovat tarvittaessa helposti saatavilla. Lisäksi laskelman sivuun on kirjoitettu kaava, joka kertoo, mikä viikonpäivä on kyseessä. Kaava on lisätty, koska hoitajat saavat esimerkiksi viikonloppuna tehdyistä työvuoroista suurempaa palkkaa, kuin arkivuoroina. Kaava auttaa huomaamaan, mikäli kyseinen päivä on ollut lauantai tai sunnuntai. Jotkut asiakkaat vaativat laskulle myös tiedon siitä, missä työntekijä on työskennellyt, joten sillekin on lisätty oma kohta laskelman viereen.

Kolmas välilehti molemmissa taulukoissa on nimeltään lasku, sillä se kerää laskutustiedot sekä ensimmäiseltä että toiselta välilehdeltä ja yhdistää ne. Neljäs välilehti on nimeltään Procountor lasku ja se kerää tiedot lasku-välilehdeltä ja muodostaa tiedoista Procountorin luettavan laskuaineiston. Viides välilehti on nimeltään Procountor palkka. Se kerää palkkatiedot palkkalaskelma välilehdeltä Procountorin luettavaan muotoon. Viimeiselle välilehdelle lisättiin listaus kaikista Procountorin palkkalajikoodeista, jotta ne ovat helposti saatavilla palkkaa

laskettaessa. Lisäksi uusia palkanlaskentataulukoita varten luotiin vielä samantyylliset makrot kuin tiedonsiirtovaiheessa. Makro siis avaa määrätystä kansioista yksitellen jokaisen laskelman ja kopioi lasku- tai palkka-aineiston uuteen taulukoon. Sen avulla lasku- ja palkkatiedot saadaan siirrettyä kätevästi Exceleistä Procountoriin.

Ennen käyttöönottoa piti myös valita oikeanlainen tilikartta yhdessä kirjanpitäjän kanssa. Koska yrityksen kirjanpitäjä käytti jo Procountoria, otettiin ohjelmisto käyttöön heidän kauttaan. Ennen virallista käyttöönottoa päätettiin ottaa käyttöön testiversio, jonka avulla Procountorin käyttöön voitiin turvallisesti tutustua. Taloushallinto koki kuitenkin Procountorin käytön niin yksinkertaiseksi, että testiversio jäi todella vähälle käytölle. Tannisen (2022) mukaan ei ollut syytä tehdä asioita moneen kertaan, kun ne voitiin tehdä kerralla oikein. Taloushallinnolle tarjottiin myös maksullista koulutusta uuden ohjelmiston käyttöä varten. Koulutusta ei kuitenkaan tarvittu, sillä Procountorin ohjekirja oli kattava ja ohjelmiston käyttö opittiin nopeasti.

Valmistelujen jälkeen Procountor otettiin käyttöön aikataulun mukaisesti toukuussa 2022. Kuukauden verran sitä käytettiin yhdessä Arkhimedeksen kanssa. Arkhimedekseen ei kuitenkaan kirjattu huhtikuun jälkeen enää uusia laskuja. Siellä seurattiin ainoastaan avoimia laskuja ja tehtiin huhtikuun täsmäytykset. Ennen Arkhimedeksen sulkemista kaikki mahdolliset tiedot varmuuskopioitiin. Arkhimedes suljettiin lopullisesti kesäkuussa 2022.

3.4 Käyttöönottoprosessin riskit ja haasteet

3.4.1 Riskit

Uuden ohjelmiston käyttöönotossa on aina omat riskinsä. Ohjelmiston käyttöön liittyvien riskien ehkäisemiseksi otettiin käyttöön Procountorin testiversio, jota oli mahdollista testata ennen virallista käyttöönottoa. Sen avulla taloushallinto pystyi tutustumaan kaikkiin mahdollisiin toimintoihin ja vertailemaan uutta ohjelmistoa vanhaan vapaasti ilman riskejä. Ohjelmisto osoittautui kuitenkin niin

selkeäksi, että testiversio jäi todella vähälle käytölle. Esimerkiksi tiedonsiirrot päätettiin tehdä suoraan oikealla versiolla, jotta säästyttiin turhilta työvaiheilta.

Koska yrityksen ydinliiketoiminta perustuu siihen, että työntekijöille maksetaan palkkaa, liittyivät suurimmat riskitekijät palkanmaksuun. Suurimmat riskit olivat palkanmaksun myöhästyminen tai palkkojen mahdollinen virheellisyys. Uuden ohjelmiston käyttöönotto voi itsessään viedä energiaa ja sen sijaan, että pystyttäisiin keskittymään palkkojen oikeellisuuteen, saattaa huomio keskittyä enemmän uusien toimintatapojen omaksumiseen. Kun sitten ensimmäisen kerran palkat laitettiin maksuun Procountorin kautta, aloitettiin riskien ennaltaehkäisemiseksi palkkojen valmistelu normaalia aiemmin ja palkat tarkastettiin tavallista useampaan kertaan. Se ei kuitenkaan riittänyt, vaan ensimmäisessä palkanmaksussa ilmeni ongelmia.

Aiemmin, kun palkat maksettiin suoraan tilisiirtoina, lähtivät ne tililtä samana päivänä. Procountorin palkanmaksuominaisuuden myötä, palkat lähtevät tililtä vasta seuraavana pankkipäivänä. Taloushallinto ei ollut huomannut tätä, mikä aiheutti sen, että palkat eivät olleet työntekijöiden tileillä heti silloin, kun niiden olisi pitänyt olla. Palkkojen myöhästyminen aiheutti työntekijöissä ymmärrettävästi suurta huolta. Palkat kuitenkin lopulta saatiin tulemaan tileille vielä saman päivän aikana ja hätäisimmille työntekijöille maksettiin palkka välittömästi tilisiirtona. Ylimääräisen palkan he palauttivat myöhemmin takaisin. Tästä oppineena taloushallinto maksaa palkat edelleen Procountorilla, mutta palkanmaksun sijaan palkat maksetaan tilisiirtoina, jolloin ne lähtevät tililtä välittömästi.

Palkkojen mahdollinen virheellisyys on riski, joka on aina olemassa. Varsinkin, kun ihminen laskee palkat manuaalisesti, on inhimillisten virheiden riski suuri. Kun siihen lisätään uuden ohjelmiston käytön ja uusien toimintatapojen omaksuminen, suurenee riski entisestään. Virheiden välttämiseksi palkat tarkastetaan edelleen useaan kertaan ja tarkastamiseen käytetään edelleen vanhaa palkkalomaketta.

Eräs riski oli myös se, että vaihdoksen jälkeen vanhaan osoitteeseen tulevat laskut jäisivät huomaamatta. Tätä riskiä ehkäistiin niin, että kaikille toimittajille toimitettiin ajoissa uudet laskutustiedot. Vanhaa laskutusosoitetta ei myöskään otettu heti pois käytöstä, vaan sitä käytettiin yhdessä uuden kanssa. Uudet verkkolaskusoihteet otettiin siis käyttöön portaittain, aivan niin kuin uusi ohjelmistokin. Maventan sulkeminen vei kuitenkin haluttua kauemmin ja se saatiin lopullisesti suljettua vasta marraskuussa 2022. Ennen Maventan sulkemista, sieltä varmuuskopioitiin kaikki sinne tulleet ja sieltä lähetetyt laskut.

Kun ohjelmistoon siirryttiin keskellä vuotta, jäi vanhaan ohjelmistoon avoimia myyntilaskuja. Kun vanhaan myyntilaskuun saapui viitesuoritus, näkyi se kohdistamattomana uudessa ohjelmistossa. Riskinä oli, että kirjanpito olisi mennyt sekaisin siirtymävaiheessa. Procountoriin tulleet viitemaksut, joiden tositteet löytyivät Arkhimedeksestä, kohdistettiin käsin ennen sen sulkemista. Näin saatiin kirjanpitokin pysymään ajan tasalla muutoksen keskellä.

Uuden ohjelmiston käyttöönotto tuo myös taloudellisia riskejä. Procountor on huomattavasti kalliimpi kuin Arkhimedes, joten jos sen käyttö ei olisikaan luonnistunut tai Procountor ei olisikaan ollut sopiva ohjelmisto Suomen Kotilääkäripalvelulle, olisi vaihdoksesta koitunut turhia kustannuksia. Riski oli myös se, että uuden ohjelmiston käyttöönotto olisi tuonut joitain yllättäviä lisäkustannuksia, mihin ei olisi osattu varautua. Yllättävien kustannusten minimoimiseksi ensimmäiset Procountorin käyttöä koskevat laskut tarkastettiin huolella, jotta opittiin, mistä kustannukset koostuvat. Procountor on kuitenkin osoittautunut toimivaksi ohjelmistoksi, eikä siitä ole koitunut yllättäviä lisäkustannuksia.

3.4.2 Haasteet

Kun toimintatapoja lähdetään uudistamaan, tuo se usein mukanaan erilaisia haasteita. Ensimmäinen haaste kohdattiin jo valmisteluvaiheessa, kun siirrettiin työntekijöiden tietoja Procountoriin. Procountor vaati työntekijöiden yhteystietojen, verotietojen ja vakuutustietojen lisäksi, jokaisen työntekijän TK-10 luokitusnumeron. TK-10 luokitus on Tilastokeskuksen ammattiluokituskoodi, jonka

tulorekisteri vaatii, mikäli työntekijä on työtapaturmavakuutettu (Tulorekisteri 2021). Ammattiluokituskoodeja ei ennen vaadittu, sillä tiedot vietiin tulorekisteriin Palkka.fi-sivuston kautta. Siellä ammattiluokat ilmoitettiin koodien sijaan tekstinä. Tiedon olisi voinut lisätä suoraan sisään luettavaan Excel-taulukkoon, mutta tämä huomattiin vasta, kun tiedot oli jo siirretty. Kaikille työntekijöille piti siis löytää heidän ammattiaan vastaava TK-10 ammattiluokituskoodi ja se piti lisätä kaikkien tietoihin käsin.

Lisäksi tulorekisteri vaatii myös kaikille palkoille tulolajikoodit, jotka ilmaisevat kyseessä olevan tulolajin (Tulorekisteri 2022). Näitäkään koodeja ei ennen ollut tarvinnut, mutta nyt niiden käyttö piti opetella. Procountorissa oli kuitenkin luotu valmiiksi omat palkkalajikoodit, jotka kohdistuvat automaattisesti tulorekisterin tulolajikoodeihin. Taloushallinnon piti vain muokata palkkojen laskentataulukot niin, että palkkalajikoodit voitiin ottaa käyttöön.

Taloushallintoa uudistettiin portaittain aina tarvittaessa, joten haasteetkin ilmeni-vät vaiheittain. Alkusyksystä 2022 haluttiin papereiden vähentämiseksi ottaa käyttöön verkkopalkkaominaisuus. Kuukautta aikaisemmin ennen verkkopalkan käyttöönottoa työntekijöille lähetettiin laskelmien mukana kirje, jossa kerrottiin verkkopalkan käyttöönotosta. Koska työntekijöiden vaihtuvuus on henkilöstövuokrausalalla lyhyiden työsuhteiden vuoksi suuri, on tiedonkulku välillä haasteellista. Osa työntekijöistä vaihtuu kuukausittain, joten verkkopalkasta pitäisi ilmoittaa joka kuukausi. Lisäksi välillä vanhat työntekijät palaavat uudestaan töihin, joten heillekin verkkopalkka tulee täysin yllätyksenä. Vaikka verkkopalkka otettiin käyttöön jo alkusyksystä 2022, tulee työntekijöiltä edelleen kyselyitä palkkalaskelmia koskien. Tätä haastetta ei vielä ole selätetty, mutta ratkaisuna toimisi se, että työsopimukseen lisättäisiin kohta, jossa kerrottaisiin verkkopalkasta.

Verkkopalkka toi mukanaan muitakin haasteita. Aiemmin työntekijöille lähetettiin palkkalaskelman lisäksi päiväkohtaisesti eritelty laskelma. Siitä työntekijän oli helppo nähdä, miten palkka oli laskettu ja tarvittaessa ilmoittaa, mikäli siinä on tapahtunut virhe. Procountorin verkkopalkkaan ei kuitenkaan saanut laitettua

liitettä, minkä vuoksi täytyi kehittää keino, jolla saadaan palkkalaskelmalle päiväkohtaiset erittelyt. Tämä ratkaistiin niin, että jokaisen päivän palkka laitettiin palkkalaskelmassa omalle riville lisäämällä rivikommentiksi kyseisen työvuoron päivämäärä ja kellonajat.

Lisäksi haasteita aiheutti se, että vuokratyön luonteenomaisesti työntekijöille maksetaan lomakorvaus ja -raha kuukausittain palkan yhteydessä. Tämä aiheutti sen, että lomakorvaus ja -raha eivät näkyneet palkkalaskelmalla, vaikka ne kuuluisi eritellä. Ongelma ratkaistiin niin, että ne ensin vähennetään palkasta ja sitten lisätään takaisin käyttämällä siihen tarkoitettuja palkkalajikodeja. Menettely on hieman sekava ja se on aiheuttanut joissakin työntekijöissä ihmetystä, mutta toistaiseksi se on ainoa keino, jolla lomakorvaukset saadaan näkyviin. Siihen varmasti kehitetään jokin parempi keino myöhemmin.

Hammaslääkäreiden palkat ovat myyntiperusteisia, joten heidän laskelmissaan on aina näkynyt kuluneen kuukauden myynti sekä kuluvan vuoden kertymät. Koska verkkopalkkaan ei saa liitettä, joudutaan heidän laskelmansa lähettämään vielä postitse. Lisäksi yrityksen käytössä on myös paperiset lounas- sekä liikuntasetelit, joten nekin täytyy vielä toimittaa postitse. Tähän voisi olla ratkaisuna esimerkiksi E-passi, mutta lyhyiden työsuhteiden ja runsaan työntekijöiden vaihtuvuuden vuoksi, paperiset setelit ovat olleet tähän asti toimivin ratkaisu.

Kun siirryttiin verkkopalkkaan, huomattiin myös, että palkkalaskelmassa olevat tulorajat eivät täsmänneet. Tämä johtui siitä, että uuteen ohjelmistoon siirryttiin keskellä vuotta, jolloin alkuvuoden tienatut palkat eivät näkyneet laskelmassa. Asia kuitenkin korjattiin niin, että jokaiselle työntekijälle syötettiin käsin palkkojen alkusaldo eli luku, joka kertoo paljonko tulorajasta oli käytetty ennen verkkopalkan käyttöönottoa.

Haaste, johon ei ole vielä löydetty ratkaisua, koskee laskutusta. Suomen Kotilääkäripalvelu tuottaa henkilöstövuokrauksen lisäksi mielenterveyspalveluita sekä hammaslääkäreiden konsultaatio- ja koulutuspalveluita. Jokaisella palvelulla on oma nimi ja logo. Procountoriin saa kuitenkin vain yhden logon, joka

ilmestyy jokaiselle laskulle. Logo olisi tärkeä elementti laskun vastaanottajalle, sillä siitä asiakkaat tunnistaisivat ostamansa palvelun heti. Olisi siis tärkeää, että esimerkiksi mielenterveyspalveluita laskutettaessa laskuihin saataisiin heidän oma logonsa. Tämä ongelma on toistaiseksi ratkaistu niin, että mielenterveyspuolen laskut tehdään vielä Excelillä ja laskut kirjataan käsin Procountoriin.

Toinen laskutuksessa esiin tullut haaste oli se, että Procountorissa sähköposti-laskun viestiä ei voi muuttaa. Viesti on ohjelmiston luoma, joten sitä ei saa millään tavalla personoitua yrityksen tarpeita vastaavaksi. Viestiä haluttaisiin muuttaa niin, että asiakas tunnistaisi heti, mistä lasku tulee ja mitä se koskee. Viestin muuttamisesta on oltu yhteydessä Procountorin tukeen, mutta ainakaan vielä siihen ei ole tullut muutosta.

Lisäksi haasteita tietenkin luo aina uusien toimintatapojen omaksuminen. Kun yrityksessä on toimittu yli kymmenen vuotta tietyllä tavalla, voi olla vaikea muuttaa totuttuja toimintatapoja. Tähän kuitenkin auttaa avoin mieli ja halu oppia uutta. Uusi ohjelmisto toi mukanaan paljon hyvää, joten suurta muutosvastarintaa ei onneksi siirtymän aikana havaittu.

4 Nykyisten toimintatapojen kehittäminen

4.1 Kehityskohteet

Nyt, kun uutta ohjelmistoa on käytetty jo jonkin aikaa, voidaan kerätä kaikki prosessin aikana opitut asiat yhteen ja pohtia, mitä olisi voinut tehdä paremmin. Lisäksi voidaan pohtia mahdollisia kehitysideoita. Talouspäällikkö Tannisen (2022) mukaan ainoa asia, jonka hän olisi tehnyt toisin, olisi uusien toimintatapojen suunnittelu. Uusia toimintatapoja ei suunniteltu etukäteen vaan ne muodostuivat asteittain ja se aiheutti välillä epäselvyyksiä ja hämmennyksiä.

Esimerkiksi ennen Procountorin käyttöönottoa kaikki ostolaskut kulkivat toimitusjohtajan kautta. Hän maksoi laskut, jonka jälkeen ne tulostettiin ja tuotiin taloushallinnon toimistohuoneeseen niille tarkoitettuun lokeroon. Sen jälkeen

taloushallinto kirjasi ne Arkhimedekseen. Kun Procountor otettiin käyttöön, pystyi laskut maksamaan suoraan ohjelmiston kautta. Tästä ei kuitenkaan keskusteltu tarpeeksi selkeästi, joten osa laskuista tuli taloushallinnolle maksamattomina ja osa maksettuina. Se aiheutti välillä hämmennyksiä. Jos alusta asti olisi suunniteltu, miten ostolaskuprosessi tulee muuttumaan uuden ohjelmiston myötä, olisi tällaisilta turhilta sekaannuksilta välttytty.

Uusia Excel-taulukkoita ja niissä olleita makroja piti päivittää ja muokata useasti, sillä niissä ilmeni ongelmia. Koska makrot löytyvät tällä hetkellä jokaisen Excel-taulukon sisältä, oli päivitys tehtävä niihin yksi kerrallaan. Jos makrot saataisiin linkitettyä taulukoihin niin, että ne olisivat vain yhdessä paikassa, olisi niiden päivittäminen helpompaa.

Myös luvussa 3.4.2 mainitut asiat, kuten työsopimuksien muuttaminen niin, että niissä kerrotaan verkkopalkasta, olisi hyvä kehityskohde. Sopimuksissa kuitenkin mainitaan aina palkasta, joten siellä olisi hyvä mainita myös se, että laskelma löytyy verkkopalkasta Apix-operaattorin alta. Lisäksi luvussa mainittiin myös E-passi, jota voitaisiin mahdollisesti alkaa käyttämään paperisten liikunta- ja lounasseteleiden sijasta. Tähän asti paperiset setelit on koettu helpommaksi, mutta kun tavoitteena on vähentää postitusta sekä paperin kulutusta, voisi esimerkiksi E-passin tai muun vastaavan sovelluksen käyttöönottoa harkita.

Yksi kohde, jota voitaisiin lähteä uuden ohjelmiston käytössä kehittämään, on dimensioiden käyttöönotto osakirjanpidossa. Dimensiot ovat taloushallinnon ohjelmistoissa käytettäviä sisäisen laskennan työkaluja, joiden avulla saman yrityksen sisällä toimivat eri liiketoiminnot voidaan erotella (Procountor 2022). Suomen Kotilääkäripalvelussa se tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että henkilöstövuokraukseen, mielenterveyspalveluihin ja hammaslääkäreiden konsultointipalveluihin liittyvät laskut ja tiedot löytyisivät kaikki eri dimensioiden alta. Siten olisi helpompi seurata kunkin osaston liiketoimintaa.

Myös sisäistä laskentaa voisi kehittää. Tällä hetkellä yrityksen liiketoimintaa seuraa vain toimitusjohtaja omilla laskelmillaan. Nyt kun käytössä on uusi

ohjelmisto, jolla pystyy tuottamaan erilaisia raportteja, voisi liiketoimintaa alkaa seuraamaan niiden avulla.

Lisäksi palkanlaskennasta voisi saada entistä automaattisemman kehittämällä palkanlaskentaprosessia. Tällä hetkellä työntekijät toimittavat taloushallintoon tekemistään töistä tiedot, joiden perusteella taloushallinto laskee palkat käsin. Kun on kyse terveydenhuollosta, on jokaisella organisaatiolla usein omat työaikaseurantasovellukset tai tietokannat. Optimaalisin tilanne olisi, että työntekijöiden työvuorotiedot tulisivat noista tietokannoista suoraan Suomen Kotilääkäripalvelun taloushallintoon eikä työntekijöiden tarvitsisi itse toimittaa niitä. Toinen vaihtoehto olisi ottaa käyttöön jokin työaikaseurantaan kehitetty mobiilisovellus, joka olisi linkitetty suoraan Procountoriin. Jokainen työntekijä voisi ladata sovelluksen itselleen ja merkitä työajat sinne, josta ne siirtyisivät suoraan Procountorin palkkalaskelmalle. Näin saataisiin yksi manuaalinen vaihe pois palkanlaskentaprosessista.

Tietyt toimintatavat kaipaavat myös kehittelyä ja toimintatapoja kehitetäänkin jatkuvasti. Jotkut tämänhetkisistä toimintatavoista eivät ole kovin kestäviä, sillä vain yrityksen taloushallinto tietää, miten ne toimivat. Jos molemmat taloushallinnon työntekijät sattuvat esimerkiksi sairastumaan yhtä aikaa, olisi joidenkin toimintojen toteuttaminen erittäin vaikeaa. Toimintatavoista pitäisi siis kehittää kestäviä ja niihin pitäisi kehitellä jonkinlaiset ohjeet, jotta tilanteen vaatiessa myös muut olisivat kykeneväisiä ymmärtämään niitä. Täytyy kuitenkin muistaa, että uusi ohjelmisto on ollut käytössä vasta suhteellisen vähän aikaa, joten erilaiset toimintatavat hioutuvat ajan myötä.

Vaikka Procountor on toiminut hyvin ja sen avulla Suomen Kotilääkäripalvelun taloushallintoa on saatu automatisoitua, siitä huomaa, ettei sitä ole tarkoitettu henkilöstövuokrausyrityksen käyttöön. Henkilöstövuokrauksen yleistyessä, olisi tässä hyvä markkinarako jollekin lähteä kehittämään juuri henkilöstövuokraukseen soveltuvaa taloushallinnonohjelmistoa.

4.2 Kehityskohteiden toteuttaminen käytännössä

Kun lähdetään pohtimaan erilaisia kehitysideoita, täytyy myös miettiä niiden toteutuskelpoisuutta. Usein esteenä voi olla esimerkiksi liian kallis hinta tai jokin käytännön este. Joskus idean toteuttaminen ei vain yksinkertaisesti ole mahdollista jostain muusta syystä.

Uuden palkanlaskentaan käytettävän Excel-taulukon ja siihen liittyvien makrojen kehittäminen on käytännössä mahdollista. Taloushallinnolla oli taidot ja resurssit luoda tuollainen kokonaisuus, joten sen tarvitsisi vain kehittää omaa työtään. Sen sijaan, että makrot on sisällytetty jokaiseen taulukkoon, ne voisi tallentaa jonnekin niin, että ne voitaisiin vain linkittää sieltä taulukoihin. Kun makroja sitten tarvitsee päivittää, tarvitsisi päivitys tehdä vain yhdestä paikasta sen sijaan, että päivitys pitäisi tehdä jokaiseen taulukkoon erikseen. Lisäksi makroja voisi päivittää yksinkertaisimmiksi.

Työsopimusten päivittäminen niin, että niissä mainittaisiin verkkopalkasta, on myös mahdollista. Työsopimusten tekeminen ei kuitenkaan kuulu taloushallinnon tehtäviin, joten tästä pitäisi informoida niitä, joiden työtehtäviin se kuuluu. Kyse ei ole siis mistään suuresta muutoksesta, mutta muutoksen tekeminen ei ole taloushallinnon käsissä. Muutoksen toteuttaminen sen sijaan helpottaisi taloushallintoa.

E-passin käyttöönotto on teoriassa toteuttamiskelpoinen kehitysidea. Sen myötä päästäisiin eroon paperisista seteleistä. E-passin ylläpitäminen on kuitenkin huomattavasti kalliimpaa kuin paperiseteleiden tilaaminen. Lisäksi työsuhteiden lyhyen keston vuoksi olisi vaikea määritellä summaa E-passiin. Loppujen lopuksi liikunta- ja lounasseteleitä annetaan niin harvalle, ettei E-passi todennäköisesti olisi kannattava investointi. Mahdollisesti sitä voitaisiin harkita vakituksille työntekijöille jossain vaiheessa. Lisäksi E-passi edellyttää älypuhelimien omistamista, mikä ei kaikille ole vielä itsestäänselvyys.

Dimensioiden käyttöönotto on varmasti toteutuskelpoinen idea. Ainakin sitä voisi kokeilla. Se erottelisi eri liiketoiminnot ja helpottaisi niiden seuraamista.

Myös sisäisen laskennan toteuttaminen Procountorilla on kehitysidea, jota kannattaa lähteä toteuttamaan. Procountor sisältää paljon raportointityökaluja, joten niitä hyödyntämällä sisäiseen laskentaan voisi saada jopa uusia näkökulmia. Ennen raporttien luomista on kuitenkin hyvä tutkia, tuoko raporttien käyttö lisäkustannuksia, sillä Procountorin laskutus on tositeperusteista.

Palkanlaskentaprosessin kehittäminen niin, että työaikatiedot tulisivat suoraan asiakkaiden tietokannoista, ei ole valitettavasti tällä hetkellä mahdollista. Suomen Kotilääkäripalvelulla ei ole mahdollisuutta päästä asiakkaiden tietokantoihin tai saada niitä linkitettyä suoraan Procountoriin. Toinen vaihtoehto oli työajanseurantaan tarkoitettu sovellus, joka linkittyisi suoraan Procountorin palkanlaskentaan. Sellainen on oikeasti olemassa ja sen nimi on Procountor Aika. Sovellukseen kirjatut työajat on mahdollista sisänlukea siirtotiedoston avulla Procountoriin ja tiedoista on mahdollista tehdä myös lasku. (Procountor.) Procountor aika toisi siis helpotusta kuukausittaiseen palkanlaskentaan ja laskutukseen.

Sovelluksen käyttö on kuitenkin suhteellisen kallista, sillä jokainen käyttäjä maksaa erikseen. Lisäksi se edellyttää älypuhelimien omistamista aivan kuten E-passikin. Joillakin työntekijöillä on jo hankaluuksia ilmoittaa tunnit sähköpostitse, joten uuden sovelluksen käyttöönotto saattaisi hankaloittaa sitä entisestään. Lisäksi työntekijöiden suuri vaihtuvuus edellyttäisi, että työntekijä muistaisi peruuttaa tilauksen ja poistaa sovelluksen työsuhteen loputtua. Työntekijöiden suuri vaihtuvuus edellyttäisi myös kuukausittaista perehdytystä tai hyvää ohjekirjaa sovelluksen käyttöön. Käytännössä siis Aika-sovelluksen käyttöönotto ei ole taloudellisesti eikä käytännöllisesti kannattavaa ainakaan tässä vaiheessa.

Sen sijaan uusien toimintatapojen muuttaminen kestävämmäksi on mahdollista. Taloushallinto voisi helposti kehittää esimerkiksi kirjalliset ohjeet palkanlaskentataulukon käyttöä varten niin, että ulkopuolinenkin tarvittaessa pystyisikäyttämään taulukkoa ohjeiden avulla. Lisäksi uusien toimintatapojen käyttöönotosta tulisi puhua avoimesti, jotta turhilta väärinymmärryksiltä välttyttäisiin.

Uuden henkilöstövuokraukseen tarkoitetun taloushallinnon ohjelmiston luominen ei Suomen Kotilääkäripalvelulta onnistu, mutta mikäli sellainen ohjelmisto jonkun muun toimesta markkinoille joskus tulee, voisi Suomen Kotilääkäripalvelu harkita sen käyttöönottoa. Vuokratyön yleistyessä myös henkilöstövuokrausyritykset ovat lisääntyneet, joten kyseiselle ohjelmistolle voisi oikeasti olla käyttöä.

Suurin osa kehitysideoista oli toteuttamiskelpoisia ja suurinta osaa varmasti lähdetäänkin toteuttamaan yrityksen toimesta. Ne ideat, joita ei vielä pystytä toteuttamaan syystä tai toisesta, voidaan laittaa muistiin ja pohtia niiden toteuttamista myöhemmin uudestaan.

5 Prosessin yhteenveto

Suomen Kotilääkäripalvelulla oli ollut jo jonkin aikaa selkeä tarve uudelle taloushallinnon ohjelmistolle. Ennen kuin uutta ohjelmistoa alettiin ottaa käyttöön, kartoitettiin oikeaoppisesti nykytila ja tunnistettiin kehityskohteet. Koska tarve uudelle ohjelmistolle oli suuri, oli kehityskohteiden löytäminen helppoa. Nykytilaa ja kehityskohteita kartoitettaessa otettiin myös huomioon taloushallinnolta vaadittavat ominaisuudet, kuten tehokkuus ja virheettömyys sekä laadukkuus. Vanhan ohjelmiston ongelmat olivat nimenomaan tehokkuudessa, joten siihen haluttiin panostaa uuden ohjelmiston käyttöönotolla. Vanhassa ohjelmistossa oli puutteelliset ominaisuudet ja automatisaation sijaan se toi turhia lisävaiheita työhön.

Suunnitteluvaiheessa suunniteltiin myös tavoitetila. Sitä suunnitellessa mietittiin tarkoin, mitä ominaisuuksia uudelta ohjelmistolta halutaan ja millainen ohjelmisto kannattaisi ottaa käyttöön. Tavoitteena oli kustannustehokkaan ohjelmiston löytäminen. Koska Suomen Kotilääkäripalvelu on yrityksenä suhteellisen pieni ja taloushallinnossa työskentelee vain kaksi ihmistä, ei erillistä projektisuunnitelmaa eikä kannattavuus- tai investointilaskelmaa tehty. Myöskään projektipäällikköä ei valittu, vaan talouspäällikkö johti prosessia yhteistyössä toimitusjohtajan kanssa.

Toteutusvaiheen alussa kilpailutettiin eri ohjelmistot ja niistä valittiin yrityksen tarpeita parhaiten vastaava ohjelmisto, joka oli Procountor. Mielipidettä ohjelmistoon kysyttiin myös kirjanpitäjältä. Ohjelmiston vaihdos päätettiin tehdä kerralla mahdollisimman kattavasti ja hallitusti. Siirtymälle asetettiin oikeaoppisesti tavoitepäivämäärä, vanhat tiedot varmuuskopioitiin ja uusi ohjelmisto otettiin käyttöön asteittain vanhan ohjelmiston kanssa. Riskien vähentämiseksi myös testiversio oli käytössä. Koulutusta uuden ohjelmiston käyttöönotolle ei otettu, sillä se olisi ollut maksullista ja sille ei koettu tarvetta. Uusista toimintatavoista tiedotettiin kaikille sidosryhmille ja koska suurta muutosvastarintaa ei siirtymän aikana havaittu, voidaan todeta, että muutosjohtaminen oli tehty onnistuneesti.

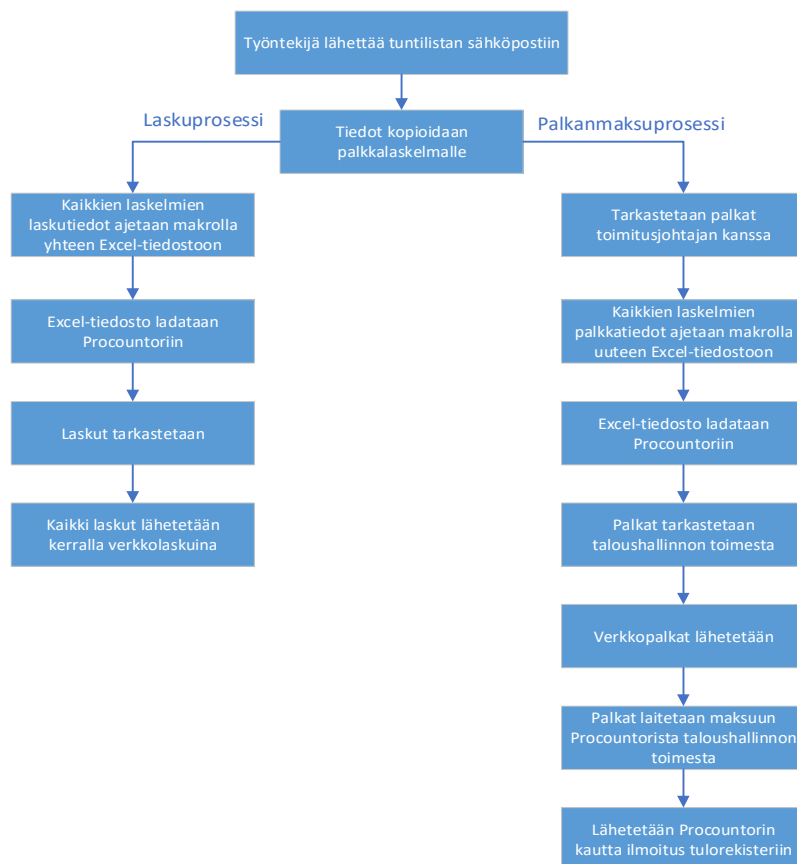
Lähtökohtaisesti suurin haaste uuden taloushallinnon ohjelmiston valinnassa oli se, että ohjelmat ovat yleensä suunniteltu sellaisille yrityksille, jotka myyvät jonkinlaisia fyysisiä tuotteita. Kun laskutetaan työtä ja jokaisella ihmisellä on eri palkka, tuo se lisähaasteita laskutukseen. Erilaisten tuotelistausten käyttäminen hankaloituu, sillä hinta muuttuu jatkuvasti, vaikka tuote on aina sama. Myös varastonhallintaominaisuudet jäivät käyttämättä, koska myytävä tuote ei ole fyysinen asia tai esine. Lisäksi, vaikka sekä Procountorista että Netvisorista löytyy palkanlaskentaominaisuudet, ei niitä ole suunniteltu henkilöstövuokrausta varten.

Uuden ohjelmiston myötä taloushallintoa saatiin kuitenkin automatisoitua ja turhia työvaiheita karsittua pois. Procountor on selainpohjainen, joten sitä pystyy käyttämään monella koneella yhtä aikaa. Lisäksi Procountorista voi luoda niin paljon uusia välilehtiä kuin haluaa, joten monen asian samanaikainen tekeminen onnistuu hyvin. Procountorilla pystyy myös lähettämään ja vastaanottamaan verkkolaskuja, jotka kirjautuvat suoraan reskontraan.

Procountorin myötä voitiin luopua Paylinkistä kokonaan, sillä sähköpostilaskujen lähettäminen onnistui suoraan ohjelmistosta. Lisäksi Procountoriin pystyy viemään laskuaineiston suoraan sisään, joten laskujen tekeminen helpottui huomattavasti. Sen sijaan, että joka kuukausi piti tehdä noin sata laskua rivi

kerrallaan kopioimalla, voidaan nyt tiedot kerätä makrolla kootusti ja ladata ne suoraan ohjelmistoon, joka muodostaa laskut automaattisesti.

Procountorista löytyy myös pankkiyhteys sekä palkanmaksu- ja verkkopalkkaominaisuus. Maksusuorituksia voidaan siis seurata reaaliajassa eli erillistä viitetietojen täsmäytystä ei enää tarvitse tehdä. Pankkiyhteyden ansiosta myös palkat voidaan maksaa suoraan ohjelmistosta. Palkka-aineiston pystyy viemään suoraan ohjelmistoon sisään, jonka jälkeen Procountor muodostaa laskelmat automaattisesti. Lisäksi kululaskujen, matkalaskujen sekä viranomaisilmoitusten tekeminen onnistuu luontevasti. Viranomaisilmoitusten onnistuessa suoraan Procountorista, voitiin palkka.fi-sivusto jättää pois käytöstä. Tämä nopeutti palkanlaskentaprosessia entisestään. Verkkopalkkaominaisuuden myötä myös paperisten laskelmien lähettäminen väheni huomattavasti.

Kuvio 6. Suomen Kotilääkäripalvelun palkanlaskentaprosessi uuden ohjelmiston käyttöönoton jälkeen.

Kuten kuviosta 6 voidaan nähdä, saatiin palkanlaskentaprosessista Procountorin avulla karsittua jonkin verran työvaiheita pois. Prosessi on edelleen monivaiheinen, mutta esimerkiksi laskuprosessia ei enää tarvitse toistaa jokaisen työntekijän kohdalla, vaan uuden ohjelmiston ansiosta laskut voidaan tehdä kootusti kerralla.

Loppuvuodesta 2022 otettiin käyttöön vielä Procountor Mini mobiilisovellus, jolla pystyy esimerkiksi luomaan kulu- ja matkalaskuja sekä hyväksymään maksuun meneviä ostolaskuja. Sovellus toi helpotusta kululaskujen luomiseen, sillä sovellus osaa lukea kuvasta kuitin tiedot. Tiedot tallentuvat Procountoriin, jossa kuiteista voidaan helposti muodostaa kululasku. Kuitteja ei siis tarvitse enää kirjata ja arkistoida käsin eikä kululaskuille tai kilometrikorvauksille tarvitse tehdä erillisiä tositteita, sillä ohjelmisto muodostaa laskut automaattisesti.

Taulukko 1. Arkhimedeksestä ja Procountorista aiheutuneet keskimääräiset kulut kuukaudessa.

	Ohjelmiston kustannukset	Kirjanpito-kustannukset	Yhteensä
Arkhimedes	450,00 €	620,00 €	1 070,00 €
Procountor	1 050,00 €	900,00 €	1 950,00 €

Nyt, kun uutta ohjelmistoa on käytetty jo jonkin aikaa, voidaan vertailla sen taloudellisia vaikutuksia. Taulukossa 1 on keskimääräiset kuukausittaiset ohjelmistojen käyttöön sekä kirjanpitoon liittyvät kulut ennen Procountorin käyttöönottoa ja sen käyttöönoton jälkeen. Arkhimedeksen aikana ohjelmiston kustannukset koostuivat kuukausimaksusta, Maventan käyttöön liittyvistä kuluista, Paytrailin kuukausimaksusta sekä postimaksuista. Procountorin käyttöönoton jälkeen kustannukset ovat koostuneet ainoastaan Procountoriin liittyvistä käyttökustannuksista. Taulukosta voidaan nähdä, että ohjelmiston käyttökustannukset ovat kaksinkertaistuneet ja kirjanpito-kustannuksetkin ovat nousseet huomattavasti.

Kun uudeksi ohjelmistoksi valittiin Procountor, tiedettiin sen olevan kalliimpi kuin Arkhimedes. Kustannusten nousu ei siis tullut yritykselle yllätyksenä. Vaikka rahallista kustannushyötyä ei saavutettu, saatiin kustannushyöty työn tehostumisen kautta. Esimerkiksi ainoastaan kuvion 5 laskuprosessiin meni ennen uuden ohjelmiston käyttöönottoa keskimäärin 3–5 päivää. Procountorin käyttöönoton jälkeen prosessi saatiin muutettua kuvion 6 mukaiseksi ja sen kesto lyheni 3–5 tuntiin. Kun hyödyn laskee taloushallinnon työntekijöiden palkoissa, on kustannushyöty tuntuva. Kun palkanlaskentaprosessia saatiin tehostettua, vapautui taloushallinnon työntekijöiden resursseja muihin taloushallinnon prosesseihin.

Kun kirjanpitokustannusten huomattiin nousseen, tarkasteltiin kirjanpitäjältä tulleita laskuja tarkemmin. Kirjanpitoon käytettyjen tuntien määrässä kuukausittain ei ollut juurikaan eroa entiseen. Tämä ihmetytti hieman yritystä, sillä myös kirjanpitäjä käyttää Procountoria. Procountor on kuitenkin ollut käytössä alle vuoden ja uuden ohjelmiston käyttöönoton vaikutusta esimerkiksi tilinpäätöksen aiheuttamiin kirjanpitokustannuksiin ei vielä nähdä. Uusien toimintatapojen omaksuminen on voinut viedä myös kirjanpitäjältä aikaa, joten kirjanpitokustannukset saattavat laskea tulevaisuudessa. Ainakin voidaan olettaa, että kirjanpitäjän työ on helpottanut Procountorin myötä, sillä paperisia tositteita ei tarvitse enää lähettää, vaan kaikki tiedot ovat saman ohjelmiston sisällä.

Uuden ohjelmiston käyttöönotto ei sujunut ilman haasteita, mutta tähän mennessä kaikista haasteista on selvitty tavalla tai toisella. Ohjelmiston vaihto ei myöskään ollut riskitöntä, mutta riskeihin osattiin valmistautua tarvittavalla tavalla. Vaikkei ohjelmiston käyttöönotto mennyt täysin prosessikuvauksen mukaisesti, saatiin ohjelmisto otettua käyttöön suunnitellusti ja siitä saatiin tehtyä juuri Suomen Kotilääkäripalvelulle sopiva taloushallinnon ohjelmisto. Talouspäällikkö Tannisen (2022) mukaan uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotto oli onnistunut.

6 Päättäntö

Taloushallinnon ohjelmiston tehtävänä on lisätä taloushallinnon tehokkuutta automatisaation keinoin. Suomen Kotilääkäripalvelun kohdalla käytössä ollut taloushallinnon ohjelmisto ei kuitenkaan sisältänyt juurikaan automatisaatiota ja työn helpottamisen sijaan se toi prosesseihin lisävaiheita. Lisäksi, vaikka sähköinen taloushallinto on ollut käytössä jo yli 25 vuotta, oli Suomen Kotilääkäripalvelun taloushallinto silti edelleen suurimmaksi osaksi paperinen ennen uuden ohjelmiston käyttöönottoa. Esimerkiksi tositteita säilytettiin edelleen kansioissa, vaikka sähköinen arkistointi on laillista. Uuden ohjelmiston käyttöönotto oli siis erittäin ajankohtaista toimeksiantajayritykselle.

Uudeksi ohjelmistoksi valittiin Procountor. Suomen Kotilääkäripalvelu on kooltaan pieni ja taloushallinnossa työskentelee vain kaksi ihmistä, joten käyttöönotto meni sujuvasti. Käyttöönotossa mukailtiin oikeaoppista prosessikuvausta. Haasteilta ei välttytty ja joitakin asioita olisi voinut tehdä paremmin tai huolellisemmin, mutta Procountor saatiin otettua käyttöön aikataulun mukaisesti toukuussa 2022. Uudella ohjelmistolla saatiin kehitettyä taloushallintoa ja pystyttiin hyödyntämään paremmin nykytekniikkaa. Uuden ohjelmiston käyttöönotto oli myös oppimismatka yrityksen taloushallinnolle, ja sen myötä esimerkiksi makrot tulivat tutummaksi. Lisäksi muutoksella pyrittiin helpottamaan kirjanpitäjän työtä, sillä kaikki tiedot ovat nyt saman ohjelmiston sisällä.

Vaikka muutos tehtiin keskellä vuotta, oli se Suomen Kotilääkäripalvelulle juuri sopiva aika vaihtaa uuteen ohjelmistoon. Jos ohjelmisto olisi otettu käyttöön heti vuoden alusta, olisi käyttöönottoa pitänyt valmistella jo joulukuussa, jolloin on muutenkin kiirettä esimerkiksi lomien vuoksi. Myös tammi- ja helmikuu ovat yleensä kiireistä aikaa taloushallinnolle, kun edellinen vuosi täytyy sulkea ja tilinpäätöstä valmistella.

Uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönoton myötä Suomen Kotilääkäripalvelun taloushallinnon toimintatapoja uusittiin vuoden 2022 loppuun asti ja kehitystyötä jatketaan yhä. Suoria taloudellisia kustannussäästöjä ei uuden

ohjelmiston myötä saatu, sillä Procountorin käyttökulut ovat huomattavasti suuremmat kuin Arkhimedeksen. Tähän osattiin kuitenkin varautua ja ohjelmistosta hyödyttiin paljon muilla tavoin, joten lopputulos oli silti miellyttävä. Uuden ohjelmiston myötä palkanlaskentaprosessia saatiin automatisoitua ja prosesseista tuli tehokkaampia. Toisaalta kustannussäästöä tuli kuitenkin toisella tavalla, sillä taloushallinnon työntekijöiden työmäärä väheni ja heidän aikaansa saatiin vapautettua muihin tehtäviin. Uuden taloushallinnon ohjelmiston myötä saavutettiin myös haluttu tavoitetila ja Suomen kotilääkäripalvelun taloushallinnon toimintaa saatiin kehitettyä entistä automaattisemmaksi. Taloushallinto saatiin tuotua 2020-luvulle ja prosesseista saatiin tehokkaampia modernimman ohjelmiston avulla.

Tämä opinnäytetyö ei varsinaisesti ollut tutkimus, vaan ennemminkin toiminnallinen kehityshanke, joten tutkimustuloksista ei voida puhua. Työn onnistumista voidaan kuitenkin analysoida. Työn tarkoituksena oli kuvata toimeksiantajalle tarkasti prosessin vaiheita, pohtia prosessin onnistumista ja tuoda esiin kehitystarpeita. Nämä tavoitteet mielestäni myös saavutettiin, sillä työ oli tavoitteiden mukaisesti tarkka kuvaus siitä, miten uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönotto eteni. Lisäksi työssä kuvattiin tarkasti, mitä käyttöönotto vaati ja miten käyttöönottoprosessissa onnistuttiin. Tavoitteiden mukaisesti pohdittiin myös uuden ohjelmiston tuomia hyötyjä ja kustannustehokkuutta sekä nykyisten toimintatapojen kehitystarpeita.

Mielestäni myös viitekehyksessä esitettyjen aiheiden valinta onnistui hyvin ja niihin löytyi hyvät ja luotettavat lähteet. Kyseisiin aiheisiin tutustuminen auttoi ymmärtämään taloushallintoa, henkilöstövuokrausta sekä käyttöönottoprosessia paremmin. Myös lähteenä käytetyt haastattelut onnistuivat hyvin ja niiden avulla saatiin paljon arvokasta tietoa yrityksestä sekä sen prosesseista. Haastattelut toivat lisäarvoa työlle.

Mikäli tästä opinnäytetyöstä halutaan tehdä jatkotutkimuksia, voisi esimerkiksi uuden ohjelmiston tuomista taloudellisista kustannushyödyistä tehdä oman tutkimuksen. Lisäksi toimeksiantajan nykyisten toimintatapojen kehittäminen

vaatisi oman kehitystyön, sillä yrityksellä on vielä paljon kehitettävää sen taloushallinnon prosesseissa. Huomasin myös lähteitä etsiessäni, että vuokratyöstä tai henkilöstövuokrauksesta ei ole paljon kirjoitettua materiaalia, joten niistä voisi varmasti tehdä montakin erilaista tutkimusta. Vuokratyöhön liittyvä kehityshanke voisi olla esimerkiksi kehityskohteissakin mainittu henkilöstövuokraukseen tarkoitetun taloushallinnon ohjelmiston kehitys. Toisaalta aihealue on hyvin laaja, joten jatkotutkimusaiheita tai kehitystyötä löytyy varmasti paljon vuokratyöhön liittyen.

Jos tekisin jotakin nyt toisin, olisin aloittanut opinnäytetyön silloin kuin ohjelmiston vaihdos oli ajankohtainen. Nyt työ tehtiin hieman takautuvasti, joten kaikkia vaiheita ei välttämättä saatu kuvattua niin tarkasti. Monet asiat ovat myös ehtineet unohtua prosessin aikana. Toisaalta, kun vaihdoksesta on aikaa, voitiin paremmin pohtia ja nähdä siitä aiheutuneita hyötyjä. Lisäksi käyttäisin lähteiden etsimiseen enemmän aikaa, jotta löytäisin enemmän ulkomaalaisia lähteitä. Ohjelmiston vaihdosprosessissa puolestaan ainoa asia, jonka olisin tehnyt toisin, oli talouspäällikkö Tannisenkin mainitsema toimintatapojen suunnittelu. Mitään ei oikeastaan suunniteltu ennalta, vaan toimintatavat muotoutuivat ajan myötä.

Suunnittelun puutteesta huolimatta kaikki meni kuitenkin hyvin ja prosessia voidaan pitää kokonaisuudessaan onnistuneena. Opinnäytetyössä saavutettiin halutut tavoitteet ja työ täytti toimeksiantajan odotukset. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että opinnäytetyö oli onnistunut.

Lähteet

Accountor Finago Oy 2022. Procountor taloushallinto. <https://procountor.fi/procountor/>. Viitattu 8.12.2022.

Apix Messaging Oy 2022. Verkkopalkka palkansaajalle Apixin välityksellä. <https://apix.fi/asiakastuki/ohje/verkkopalkka-palkansaajalle/>. Viitattu 8.12.2022.

Conboy, Martin 2021. 9 simple steps to successfully swap your accounting system. PABS Accounting Australia 22.1.2021. <https://pabsaccounting.com.au/blog/9-simple-steps-to-successfully-swap-your-accounting-system/>. Viitattu 13.11.2022.

Fredman, Janne 2020. Mitä kirjanpitolaki sanoo palkanlaskijalle? Tilisanomat 21.8.2020. <https://tilisanomat.fi/palkka-ja-henkilostohallinto/mita-kirjanpitolaki-sanoo-palkanlaskijalle>. Viitattu 13.11.2022.

Hietala, Harri & Kaivanto, Keijo & Schön, Esa 2022. Vuokratyö. 2.painos. Alma Talent, Helsinki.

Isosävi, Janne 2019. Tulorekisteri on Suomen kansallinen sähköinen tietokanta palkka- ja eläketiedoille sekä erilaisille etuuksille. Palkkaus.fi 1.1.2019. <https://www.palkkaus.fi/abc/mika-on-tulorekisteri/>. Viitattu 30.10.2022.

Kaarlejärvi, Sanna & Salminen, Tero 2018. Älykäs taloushallinto. Automaation aika. Alma Talent Oy, Helsinki.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>. Viitattu 20.10.2022.

Koivumäki, Jukka & Lindfors, Hannele 2012. Pk-yrityksen taloushallinto käytännönläheisesti. Integroitu taloushallinto. Helsingin Kamari, Helsinki.

Korpela, Jani 2022. Toimitusjohtaja. Suomen Kotilääkäripalvelu Oy, Helsinki. Haastattelu 5.9.2022.

Kurki, Markku & Lahtinen, Markku & Lindfors, Hannele 2011. Verkkolasku käyttöön! Helsingin Kamari, Helsinki.

Laakso, Emily & Salakari, Minna 2020. Tietojärjestelmien käyttöönotolla myönteisiä muutoksia työhön. Kohti onnistunutta käyttöönottoa! Talk 26.8.2020. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346346/Laakso_Salakari_Tietojarjestelmien_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 6.11.2022.

Lahti, Sanna & Salminen, Tero 2014. Digitaalinen taloushallinto. Sanoma Pro, Helsinki.

Lensu, Hanna 2021. Postimerkkien hinnat nousevat jälleen 11.5. Harrastajat käänteissään: "Viidessä vuodessa postikortin postimaksu on noussut yli 68 prosenttia". Maaseudun tulevaisuus 10.5.2021. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/f8c3976b-f15a-5fa0-85c9-53b2285347fe>. Viitattu 23.1.2023.

Lightning Accounting Oy. Netvisor vai Procountor? <https://lightningaccounting.fi/netvisor-versus-procountor/>. Viitattu 8.12.2022.

Lindroos, Ella 2022. Kuinka onnistua ohjelmiston käyttöönotossa? Arter blogi 9.5.2022. <https://www.arter.fi/kuinka-onnistua-ohjelmiston-kayttoonotossa/>. Viitattu 11.12.2022.

Palkka.fi. Yritykset. <https://www.palkka.fi/Koti/Yritys>. Viitattu 30.10.2022.

Paylink. Maksulinkit moneen tarkoitukseen. <https://paylink.fi/>. Viitattu 30.10.2022.

Procountor. Aika. Ratkaisusi yksinkertaiseen työajanseurantaan. <https://procountor.fi/tyoajanseuranta/>. Viitattu 24.1.2023.

Procountor 2022. Mikä on dimensio? Päivitetty 14.1.2022. <https://procountor.fi-nago.com/hc/fi/articles/360000255897-Mik%C3%A4-on-dimensio->. Viitattu 24.1.2023.

Rimmi, Riitta 2016. Mitä palkkalaskelmasta pitää nähdä? Taloustaito 9.9.2019. <https://www.taloustaito.fi/tyo-elake/mita-palkkalaskelmasta-pitaa-nahda/>. Viitattu 6.11.2022.

Suomen Kotilääkäripalvelu Oy. Tarinamme. <https://terveydenhuolto.com/tarinamme>. Viitattu 7.10.2022.

Suomi.fi. Yrityksen taloushallinto. <https://www.suomi.fi/yritykselle/talouden-hallinta-ja-verotus/yrityksen-taloushallinto>. Viitattu 3.11.2022.

Tanninen, Teemu 2022. Talouspäällikkö. Suomen Kotilääkäripalvelu Oy, Helsinki. Haastattelu 30.11.2022.

Tilastokeskus a. Käsitteet. Pk-yritys. https://www.stat.fi/meta/kas/pk_yritys.html. Viitattu 17.10.2022.

Tilastokeskus b. Toimialaluokitus 2008. 78200 Työvoiman vuokraus. https://www.stat.fi/fi/luokitukset/toimiala/toimiala_1_20080101/code/78200/. Viitattu 30.10.2022.

Tuliara, Merru & Rönni-Sallinen, Annika & Lahti, Jarmo & Hämäläinen, Juha 2008. Henkilöstövuokraus ja työturvallisuus. 2. painos. Työturvallisuuskeskus, Helsinki.

Tulorekisteri 2021. Palvelussuhdetiedot. Päivitetty 15.1.2021. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/pakolliset-ja-t%C3%A4ydent%C3%A4v%C3%A4t-tiedot/palvelussuhdetiedot/>. Viitattu 18.12.2022.

Tulorekisteri 2022. Palkkojen tulolajit. Päivitetty 1.1.2022. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/palkkojen-tulolajit/>. Viitattu 18.12.2022.

Visma. Reskontra. Mitä tarkoittaa reskontra? <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/r/reskontra/>. Viitattu 6.11.2022.

Visma Solutions Oy a. Maventa. https://maventa.fi/?gclid=EAlaIQob-ChMlKpKf3Pnx-wIVzRV7Ch2NLQGSEAAAYASAAEgJ2FvD_BwE. Viitattu 11.12.2022.

Visma Solutions Oy b. Visma Netvisor. <https://netvisor.fi/tuote/>. Viitattu 8.12.2022.

Liite 1

Haastattelu 1: Toimitusjohtaja Jani Korpela, Suomen Kotilääkäripalvelu Oy

Tämä haastattelu toteutetaan opinnäytetyötäni varten. Opinnäytetyöni on kehityshanke, jossa käsitellään uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoa yrityksessänne. Työn tavoitteena on tehdä tarkka kuvaus siitä, mitä uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi vaati ja miten prosessin toteuttamisessa onnistuttiin. Lisäksi tavoitteena on kehittää uuden ohjelmiston käyttöä entistä tehokkaammaksi. Haastattelu tallennetaan ja sen tuloksia käytetään vain tässä kyseisessä opinnäytetyössä. Vastaamalla kysymyksiin annat luvan käyttää haastatteluaineistoa koko kehityshankkeen ajan.

Kysymykset:

Voisitko kertoa yrityksen historiasta?

Mikä on yrityksen liikeidea?

Millaisia tuotteita ja/tai palveluita yritys tuottaa?

Voisitko kertoa yrityksen henkilöstöstä?

Millaisena näet tulevaisuuden näkymät tällä alalla?

Liite 2

Haastattelu 2: Talouspäällikkö Teemu Tanninen, Suomen Kotilääkäripalvelu Oy

Tämä haastattelu toteutetaan opinnäytetyötäni varten. Opinnäytetyöni on kehityshanke, jossa käsitellään uuden taloushallinnon ohjelmiston käyttöönottoa yrityksessänne. Työn tavoitteena on tehdä tarkka kuvaus siitä, mitä uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi vaati ja miten prosessin toteuttamisessa onnistuttiin. Lisäksi tavoitteena on kehittää uuden ohjelmiston käyttöä entistä tehokkaammaksi. Haastattelu tallennetaan ja sen tuloksia käytetään vain tässä kyseisessä opinnäytetyössä. Vastaamalla kysymyksiin annat luvan käyttää haastatteluaineistoa koko kehityshankkeen ajan.

Kysymykset:

Kertoisitko lyhyesti yrityksen taloushallinnosta?

Mitkä olivat taloushallinnon ohjelmiston vaihtamiseen johtaneet syyt?

Voisitko kuvata vanhoja toimintatapoja?

Mikä sai yrityksen valitsemaan Procountorin?

Miten käyttöönottoa lähdettiin toteuttamaan?

Mitä riskejä oli ja miten ne otettiin huomioon?

Millaisia haasteita kohdattiin käyttöönottoprosessin aikana?

Miten uuden ohjelmiston käyttöönottoprosessi sujui mielestäsi?

Mitä olisi voinut tehdä toisin tai paremmin?

Miten kehittäisit uuden ohjelmiston käyttöä tehokkaammaksi?

Koetko, että uuden ohjelmiston käyttöönotto onnistui?